

Prelatas Krušas Mirė.
Jo Nuodėmės.
Du Juodi Taškai Antkapyj.
Ar Kiti Pasimokys?
Rašo R. MIZARA

Prieš tūlą laiką Čikagoje buvo palaidotas buvęs Sv. Jurgio parapijos klebonas, prelatas M. L. Krušas.

"Drauge" ir kituose klierikalų laikraščiuose mirusiajam buvo nesigailėta pagirų, garbinimų.

Tačiau "Keleivis," kuris šiuo metu eina išvien su klierikalais, matė reikalo paberti ant Krušo kapo saujelę kritikos žemių.

"Velionis greit užsidedavo, neapkęsdavo priešingos nuomonės, dėl mažozių susierzindavo, buvo sunkokai sugyvenamas..." rašo tūlas Laisvamanis. (Stebėtina: dar ne visi socialistiniai laisvamaniai susitirpo klierikalinę smalioj.)

Toliau:
"Jo nuopelnai lietuvių yra labai abejotini. Jis pirmutinis prieš 26 metus Čikagos lietuviškiausios parapijos bažnyčioje įvedė angliškų evangelijų skaitymą ir angliškų pamokslų sakymą..."

Krušo parapijoje kadaise, prieš arti 30 metų, buvo kilęs didelis parapijiečių streikas, gerokai papurtęs patį prelatą.

Seniau lietuviškose parapijose streikų vykdavo gan dažnai: tai dėl piniginių neatškaitomybių, tai dėl per jau naujų gaudinių, tai dėl to, kad klebonas būdavo neužtenkamai pamaldingas, "per greit mišias atnaušaudavo," panašius streikas, kiek atmenu, buvo paskelbtas prieš mirusįjį kunigą Antaną Miluką Maspethe.

Dabar streikų jau nesigirdi, nes šiuo metu, atrodo, visokupai dažniau kišasi ir, nujaute parapijiečių sąjūdžius, tuojau parapijose padaro tvarką!

De mortuis nihil nisi bonum, byloja senas lotynų posakis. Lietuviškai, atseit, bus: apie mirusiuosius tekalbėk gerai arba nieko.

Deja, manau, jog būtų nusižengta mūsų istorijai, jei nepasakytum tai, kas seka žemiau.

Tuoju po 1926 m. fašistinio smurto Lietuvoje, prelatas Krušas viešai pasakė viename mitinge:

—Ne keturis komunistus reikėjo sušaudyti, o keturis šimtus!...

Jis tuomet išniekino Lietuvos darbininkų judėjimo vadovus, keturis lietuvių tautos kankinius, — Karolį Poželą, Kazį Giedrį, Juozą Greifenbergerį ir Rapolą Čiornį, kuriuos Smetona nekaltai sušaudė.

Jis tai sakė, keldamas klausytojus prieš komunistus ir visus anti-fašistus, tuomet kovojusius žiaurųjų smetoninių režimą, smurtu nuvertusį Griniaus-Sleževičiaus vyriausybę!...

Praėjus po to ketveriems metams mes kūrėme Lietuvos Darbininkų Susivienijimą.

Prieš tuos, kurie stovėjome organizacinio darbo priešakyje, pasipylė šlykščiausi skundai, siunčiami New Yorko valstijos vyriausybei, prašant, kad ji mūsų Susivienijimo neįdarteriuotų.

Nei iš šio nei iš to gauname iš vyriausybės kopiją skundo, prisiųsto iš Čikagos. Po juo, tarp kitų "didelių asmenų," vyrauja parašas ir prelato Krušo!

Neatsimenu, į kuriuos kitus prelatas rodė savo tėvišku pirštu, bet žinau, aš buvau jų tarpe. O aš niekad, rodosi, prelatui kelio niekur nebuvau peržengęs!...

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsiėmimo \$9.00
Queens Apskirty \$8.00
KOPIJA 5c
PRICE 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
110-12 Atlantic Ave.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. Virginia 9-1827-1828

No. 32

Richmond Hill 19, N. Y., Antradi., Vasario-Febr. 21, 1950

Metai XL.

Dienraščio XXXII.

Wallace ragina Ameriką tartis su Sovietais dėl atom-bombų uždraudimo

Šaukia Atlanto šalis pasižadėti nepradėti atominio karo

South Salem, N. Y. — Henry Wallace, Progresyvių Partijos vadovas, šaukė suruošti viešas derybas tarp Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos, siekiant uždrausti atominį ginklų naudojimą.

Wallace, buvęs Jungtinių Valstijų vice - prezidentas, smerkė demokratų ir republikonų partijas, kad jų vadai urmu nusprendė gaminti hidrogeno bombas. Wallace sakė, reikėjo pirmiau stengtis susitarti su Sovietų Sąjunga šiuo ir kitais klausimais.

Wallace siūlė šitokią pamatinę planą taikai:

— Visos Atlanto pakto šalys (taigi ir Amerika) turi viešai pareikšti, kad jos nepradės vartoti atominį ginklų, jeigu kas kitas pirmiau nepradės.

Tuoju po to turi būti suruoštos viešos diplomatinės derybos ir jos turi būti tęsiamos iki bus susitarta užginti atominę jėgą naudoti, kaip naikino priemonę. Tokiai sutarčiai įkūnyti gyvenime turi būti įsteigta tinkama tarptautinė atominė inspekcija per Jungtines Tautas.

WASHINGTON. — Demokratas kongresmanas Chet Holifield siūlė iš anksto parinkti kitą Jungtinių Valstijų sostinę atominio karo atsitikimui. Jis tvirtino, kad viena tiksliai išsprogdinta prieš bomba galėtų suparalyžuoti Washingtoną.

Naujoji sostinė, pasak Holifieldo, turėtų būti pomyje įrengta.

Platėja reikalavimai vengti hidrogeno bombų karo

Washington. — Demokratas senatorius Millard E. Tydings sekmadienį per radiją vėl ragino suaukt pasaulinę nusiginklavimo konferenciją.

Jis pareiškė, jog ne tik "Jungtinės Valstijos, bet ir Rusija darbuojasi pasigaminti didesnę, pavojingesnę atominę bombą, vadinamą hidrogeno bomba."

Amerikiečių Sąjunga dėl Jungtinių Tautų pasiuntę valstybės sekretoriui Achesonui telegramą, kurioje sako:

"Laikant mintyje hydro-

geno bombos pavojų, būtina reikia tartis su Sovietais, kaip galima būtų atominę jėgą pažaboti."

Ta Amerikiečių Sąjunga, tačiau, kaltina tik Rusiją už nesutarimą su Amerika, ir gailėstauja, kad: "Teisingai ar klaidingai — mes manome klaidingai — susidarė pasaulių nuomonė, kad Amerika uždarė savo duris tolesnėms deryboms."

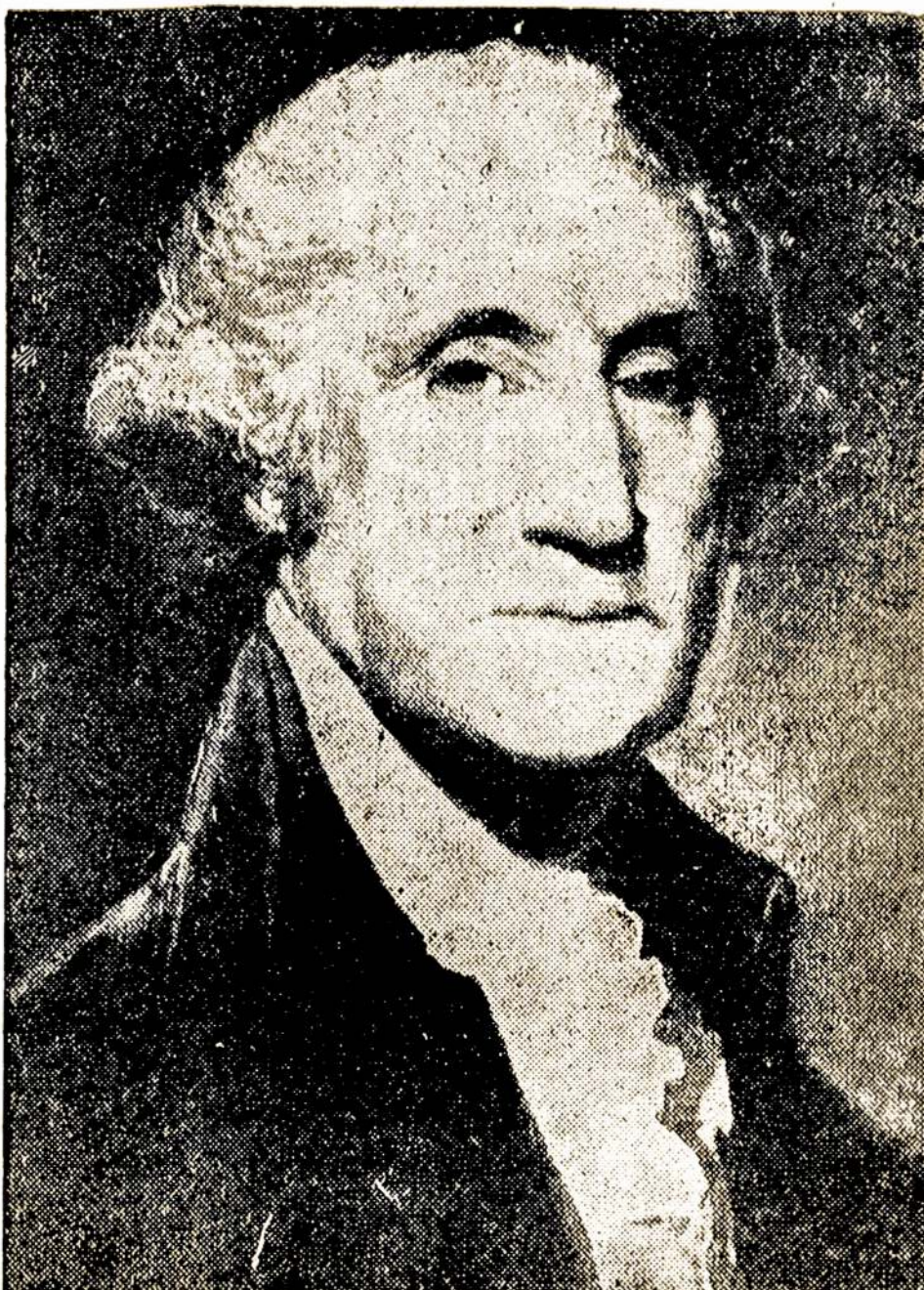
29 žmonės užmušti traukinių susidūrimu

NEW YORK. — Praeito penktadienį ties Rockville Center, N. Y., susikūlė du Long Islando geležinkelio traukiniai. 29 asmenys tapo užmušti ir daugiau kaip 100 sužeista. Grėsia mirtis ir dešimiai sužeistųjų.

Kaltinamas vieno traukinio motormanas Jacob Kiefer, kad jis pravažiavo pro raudoną persergėjimo signalą. Pats Kiefer nepavojingai sužeistas. Jis bus teisiamas už kriminalinį apsileidimą ir netiesioginę žmogžudystę.

WASHINGTON. — Tūli kongresmanai ir senatoriai rengiasi pasiūlyti, kad Kongresas išleistų įstatymą, kuris įgalintų prezidentą Trumaną perimti angliakasyklą ir valdžios rankas ir taip priversti streikuojančius mainierius dirbti.

BUDAPEST, Vengrija. — Teismo prokuroras reikalauja aštriausios bausmės amerikiečiui Vogelerui kaip kariniam šnipui.

JURGIS WASHINGTONAS
pirmasis Jungtinių Valstijų prezidentas

Ši trečiadienį amerikiečiai švenčia 218 metų sukaktį nuo Washingtono gimimo. Jis gimė 1732 m. vasario 22 d. Bridges Creek'e Virginijoje. Prezidentu Washingtonas buvo išrinktas 1787-1788 metais.

Pirmo to jis buvo vyriausias amerikiečių armijos komandierius kare dėl pasiliusavimo nuo Anglijos. Neveltui Washingtonas yra vadinamas Amerikos Respublikos Tėvu.

Ši trečiadienį Laisvė neišėina nes tai nacionalinė Washingtono Dienos šventė.

Vogeler'is prisipažino kaip Amerikos šnipas prieš Vengrijos Liaudies Respubliką

Budapest Vengrija. — Teisiamas amerikonas biznesierius Robertas Vogeler prisipažino šnipavęs karinėms Amerikos jėgoms prieš Vengrijos Liaudies Respubliką. Anglas Edgar Sanders ir penki vengrai taipgi prisipažino kaip angli-amerikonų šnipai prieš Vengrijos valdžią.

Amerikinės žinių agentūros United Press ir Associated Press pranešė jog Vogeler'is, Tarptautinės Telefonų - Telegrafo kompanijos vice-pirmininkas, atrodė sveikas ir ramiai atliko savo išpažintį.

Amerikinio Columbia radijo reporteris Alexander Kendrick, pranešdamas Jungtinėms Valstijoms apie teismą, sakė:

"Vogeler'is atrodė sveikas. Nėra jokio ženklo, kad jis būtų buvęs alkinamas ar mušamas ar kad būtų buvę jam duodami koki svaiginami vaistai." (Šie spaudos ir radijo pranešimai sumušė skleidžiamas Amerikoje pasakas, būk vengrų policija kankinimais ir svaigalais priverstus Vogelerį prisipažinti.)

Vogelerio išpažintys
Vogeleris sakė teisme: —Aš buvau karinis Jungtinių Valstijų šnipas. Man buvo įsakyta šnipinėti radarus, rakietas, uranumą (atominį bombų medžiagą) klotus ir žibalo versmes Vengrijoje. Karinė amerikonių vyriausybė taipgi įsakė man susisiekti su atominės jėgos žinovais ir

Mainieriai tebestreikuoja; nepaiso Lewiso atsisaukimų ir teismo indžionkšinių

Grėsia naujas Tafto-Hartley'o indžionkšinas angliakasiams

Pittsburgh. — Praeitą savaitę Mainierių Unijos pirmininkas John L. Lewis jau antru kartu šaukė streikuojančius angliakasių grįžti darban. Bet beveik visi 400,000 minkštosios anglies mainierių neklausė šaukimo ir stipriai laikosi streike.

Jie nepaiso ir dviejų teismo įsakymų - indžionkšinių, liepusių jiems anglį kasti.

Įvairūs Mainierių Unijos skyriai - lokalai vienbalsiai arba beveik vienbalsiai nutarė tęsti streiką, nežiūrind grėšiančių bausmių už vadinamą "teismo" paniekimą.

Pranešama, kad valdžia greit reikalaus naujo teismo indžionkšino pagal Tafto-Hartley'o įstatymą. Tas indžionkšinas būtų įsaky-

kymas grįžti į kasyklas ir per 80 dienų pilnai dirbti už tokias pat algas ir tokiomis pat sąlygomis, kaip prie senosios, išsibaigusios sutarties.

New Yorkas ir daugelis kitų miestų taupo esamus minkštosios anglies likučius; todėl naktimis pritemdo elektrą.

Įvairios pramonės šiaurinė savo darbus, bijodamos išbaigt savo turimą minkštąją anglį.

Oak Hill, W. Virginijoje ir kitose vietose mainierių žmonos taipgi pikietuoja užstreikuotas angliakasyklas.

Daugelis darbo unių iš New Yorko, Connecticut, Illinoiso, Kentuckio ir kitų valstijų siunčia streikiams maisto ir pinigines paramas.

Roosevelto obalsiai apšaukti komunistiniais

San Diego, Calif. — Šis miestas stato paminklą savo piliečiams, žuvusiems Antrajame pasauliniame kare. Buvo siūloma uždėti paminklui keturių laisvųjų obalsius, kuriuos prezidentas Rooseveltas paskelbė kare prieš nacius. Tos laisvės yra:

Laisvė nuo skurdo - bado, laisvė nuo baimės, žodžio laisvė ir religijos laisvė.

Admirolas William H. Standley savo kalboje pasmerkė laisvę nuo bado; sakė, kad tai "rusų komunistų obalsis." Jis apšaukė laisvę nuo baimės politinių obalsiu, ir pareiškė, kad paminklan galima būtų įrašyti tikrai žodžio ir religijos laisvę.

Tad San Diego miesto taryba ir atmetė laisvę nuo bado ir laisvę nuo baimės.

Chryslerio auto. darbininkų streikas

Detroit. — Jau keturios savaitės kai vyksta Chryslerio automobilių darbininkų streikas. Šalies ir Michigan valstijos atstovai stengiasi sutaisyti streikičius su samdytojais.

Streikieriai reikalauja pakelti uždarbį 10 centų valandai, skaitant pinigais arba kompanijos įmokėjimais į darbininkų senatvės-sveikatos pensijų fondą.

Senatoriai svarsto Mundto bilių

Washington. — Teisinė Senato komisija pradeda svarstyti republikonų senatorių Mundto ir Fergusono bilių, kuris siūlo įvesti politinių minčių valdymą.

Bilius reikalauja suregistruoti visus komunistus, uždrausti jiems valdinius darbus ir skiria sunkias kalėjimo bausmes tiems, kurie, girdi, "suokalbina" įsteigti šioje šalyje diktatūrą, pagal įsakymus iš užsienio."

ORAS. — Labai šalta.

Čechoslovakijos gamyba žymiai pakilo

Praga. — Pernai, antraisiais Čechoslovakijos penkmečio plano metais, pramonė bendrai pagamino 8 procentus daugiau dirbinių, negu 1948 m. ir apie 12 procentų viršijo pirmkarinę gamybą.

Metalų ir metalinių dirbinių gamyba 12 procentų pralenkė 1948 m. lygį.

Tik maisto gamyba 2 procentais atsiliko nuo plano. Už tai kaltinami buvę žiūkiai ūkininkai, kurie slepia maisto produktus nuo valdžios ir slapta šmugeluoja.

WASHINGTON. — Senatorius McCarthy pakartojė savo pasakojimą, kad valstybės departamente esą 57 Komunistų Partijos nariai. Jis ketino paskelbti jų vardus.

Valdžia užginčijo tą pasaką.

MASKVA. — Čionaitinis New Yorko Times korespondentas praneša, kad Sovietai sutikę tartis su Amerika apie tarptautinę atomų jėgos kontrolę, jeigu Jungtinės Valstijos pakviestų Sovietų Sąjungą į derybas.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secy.-Treasurer, WILLIAM CHAPEL
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Queens Co., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Queens Co., per six mos.	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kai žmonės kalba

Nelabai seniai New York'e įvyko reakcionierių konferencija. Buvo garsinta, kad joje dalyvauja septyniasdešimt šešių organizacijų atstovai. Konferencija buvo sušaukta sudaryti bendrą frontą "prieš komunizmą." Toje konferencijoje, tarpe kitų, dalyvavo ir CIO sekretorius-izdininkas James Carey ir pasakė aštrią prakalbą. Jis ten karštai sveikinosi su Legiono ir National Manufacturers Association vadais. Jis pareiškė, kad būsimajame kare "mes susivienysime su fašistais kariauti komunistus."

Visuose tos konferencijos dokumentuose skambėjo CIO vardas. Bet dabar praneša, kad CIO Vykdomoji T-ba nutarė nesidėti prie to "bendro fronto prieš komunizmą." Ji pamačius, kad ten dalyvavo patys aršiausi organizuotų darbininkų prieštai.

Bet ne tame dalykas. CIO vadai puikiai žinojo, kas toje konferencijoje dalyvaus dar prieš konferenciją. Dalykas tame, kad CIO nariai pasiskaitė apie Carey prakalbą konferencijoje ir sužinojo, kad čia susidedama su naujo karo kurstytojais, su organizuotų darbininkų prieštai. Jie pradėjo protestuoti. Ne tik eiliniai unijistai, bet šimtai žemesnių viršininkų tiesiog sukilo prieš CIO vadovybės politiką. Tai šis masių sukilimas privertė Philip Murray pakeisti savo nusistatymą.

Prie to "bendro fronto" atsisako prisidėti ir kita didelė organizacija. National Association for the Advancement of Colored People pareiškė, kad ji nieko bendro neturės su tuo sąjūdžiu. Ji sako, kad tam bendram frontui dalyvauja bjauriausi negrų prieštai, aršiausi visokios diskriminacijos šalininkai, linčtininkai, kuklukai ir kiti parazitai. Su tais elementais tai negrų organizacijai negalima susidėti.

Prezidento Trumano prakalba

Pereitą ketvirtadienį Washington'e buvo suruoštas demokratų Jefferson-Jackson Day bankietas. Kas norėjo į bankietą patekti ir pavalgyti, turėjo užsimokėti šimtą dolerių. Todėl, aišku, susirinko tik buržuazija. Darbo žmonės bankieto durys buvo kietai doleriais užrakintos. Bet ir be jų demokratai puikiai apsiėjo. Kam jiems reikia darbininkų? Į bankietą suplaukė iš visos Amerikos tie, kuriems šimtas dolerių už pietus nieko nereiškia. Sakoma, kad niekuomet pirmiau tiek publikos panašiuose demokratų bankietuose nėra buvę.

Bankietė kalbėjo pats prezidentas Trumanas. Ši sykį jo prakalba buvo pasvęsta agitacijai už demokratų partiją ir sukurtimui republikonų partijos. Reikia pripažinti, kad jis republikonus vanojo be pasigailėjimo. Jis parodė, kaip republikonai įnirtusiai kovoja kiekvieną pažangą, kiekvieną sumanymą, kuris nors truputėliu siekia pataarnauti Amerikos žmonių gerovės pakėlimui. Kaip prieš šešioliką metų, taip dabar republikoniški kietakakčiai kiekvieną tokį žygį vadina "totalitarizmu," "socializmu." Aišku, kad prezidentas Trumanas savo klausovus įtikinančiai užtikrino, jog nei jis, nei jo kolegos iš demokratų partijos vadovybės nė sapnuoti nespauja apie įvedimą Amerikoje socializmo.

"Ši mūsų programa," jis sakė, "nėra joks socializmas. Ji paremta tvirtu tikėjimu į laisvojo verslo stiprybę. Jos tikslas sustiprinti laisvojo verslo marketus ir praplėsti laisvojo verslo investimentus..."

Kiekvienas, kuris dar tebegyvena savo protu, sutiks su Trumanu, kad demokratų programa nieko bendro neturi su socializmu, kad jos tikslas buvo ir tėra vienas: išgelbėti ir sustiprinti kapitalizmą. Taigi, republikonai, primeddami Trumanui ir demokratams siekimą socializmo, pasirodo dideliais žiopliais. Su tokiu naivišku argumentu jie negali demokratų suplikti.

Mums atrodo, kad republikonai pasirodė labai prastais strategais, kai iškėlė šūkį "laisvė prieš socializmą." Amerikos žmonės iki šiol nebuvo isteriškai išgąsdinti socializmo baubu. Kas kita, jeigu jie būtų pakišę komunizmo baubą. Daug sunkiau Trumanas būtų turėjęs prakitauti, kad įtikinti jo paties išgąsdintus žmones nebuvimu komunizmo pavojaus. Argi jis kiekvienu savo burnos atidarymu negrūmoja Amerikos žmonėms komunizmo baubą?

Partijų platformos ir Kongresas

Jau net ir The New York Times stebisi, kaip begėdiškai tiek demokratai, tiek republikonai nesiskaito su savo rinkiminėmis platformomis, kuriose yra sudėti jų žmonių pasizadėjimai. Laikraštis nurodo, kad abi partijos yra prieš rinkimus pasizadėjusias ir į savo platformas įrašiusias, kad jos Kongrese balsuos ir stos už įsteigimą pastovios Fair Employment Practice k-sijos kovai prieš diskriminaciją darbuose. Bet dabar Kongreso komisijoje tas bilius tebėra užrakintas, nepaleidžiamas Kongresui apsvarstyti. Tiek demokratai, tiek republikonai pamiršo savo pažadus.

Tai jau nebe pirmas toks atsitikimas. Senųjų partijų platformos rašomos ne tam, kad jas vykdyti gyveniman,

Tarptautinė Apžvalga

D. M. Š.

Washington'e politinis nesutarimas. Tas galima matyti, kad ir 16 d. vasario. The New York Times greta spausdina James Reston straipsnį su antrašte "New Approaches to Soviet On the Atom Held Useless" ir pranešimą "U. S. Door Is Open For Soviet Talks."

Vieną dieną aukšti viršininkai tvirtina, kad "never-tai su Sovietais tartis... skaitytis... reikia eiti be jų pasaulinė politikoj." Kitą dieną jau kalba, kaip kad ir 13 d. vasario Mr. William S. White: "U. S. Willing to Discuss Atom With Soviet Union..." Paskui apsi-sukę—sako, kad "mūsų politika linkui Rusijos teisin-gai!" O už dienos ar kitos vėl tvirtina: "Rusija mus pralenkė -- mes neturime atsakymo."

Aišku, kad pralaimėjo ta politika, kurios laikytasi po Antro Pasaulinio Karo. Argi nepakanka pažvelgti vien į Kiniją? Washingtonas buvo tikras, kad ten reakcija laimės, o išėjo priešingai. Ar nepakanka pažvelgti į Lenkiją, Bulgariją, Rumuniją, Vengriją, Čechoslovakiją ir net mažąją Albaniją, kad įsitikinti, kad kapitalistinis pasaulis pralaimi mūsų po mūsų! Liaudies demokratinės valstybės, be Marshallo plano pagalbos, ne vien atsibudavo, bet jau pralenkė prieškarinę gamybą. Ten žmonių gyvenimas gerėja. To gi negalima pasakyti apie maršali-žuotas šalis.

Aviacijos komiteto viršininkas Mr. John F. Victory nusigandusiai sušuko, kad Sovietų Sąjunga turi galingiausį karinį orlaivyną pasaulyje. Londone atsiliepė, kad Sovietų Sąjunga ir liaudies demokratinės šalys, būk kas metai pasigamina nuo 40,000 iki 50,000 lėktuvų.

Kitas vėl tvirtina, kad Jungtinės Valstijos pralenkė Tarybų Sąjungą atominių bombų pasigaminime, bet jos negalės tas bombas

bet tam, kad apgauti žmones ir laimėti jų balsus rinkimuose.

Anglijos rinkimuose kalbama apie taiką

Anglija, jos žmonės, gerokai prisikentė kare. Jie reikalauja taikos. Dėl to ir tie, kurie per paskiausius keletus metus prakaitavo už karą, dabar irgi užburkavo: Taikos!

Net ir ponas Churchill noris taikos! Kalbėdamas Edinburge jis leido suprasti, būk jis tartųsi su Tarybų Sąjungos vyriausybe pastangose taikai išsaugoti, jeigu būtų išrinktas.

Ar ji — jo bloką — išrinks šio mėnesio 23-čią įvyksiančiuose rinkimuose? Slonius, sakoma, iki mirties nebežengs ant to tilto, su kuriuo kartą įlūžo. Žmogus gali užmiršti.

Jeigu Britanijos piliečių atmintis gerai tebeveikia, jie atsimins pono Churchillo 1945 metų balandžio mėnesį pasisakymą, kad anglams būtų gėda, jeigu dėl barnies pasaulis būtų suplėšytas į gabaliukus, jeigu pasaulis būtų padalintas į du priešiškus blokus, vieną tarybinį, kitą angly-amerikiečių.

Nesuejus nei metams, kalbėdamas Fulton, Mo., Churchillas paskelbė kampaniją angly ir amerikiečių blokui komanduoti pasaulį, atimesti Jungtines Tautas, kuri įstaiga buvo įsteigta prižiūrėti pasaulį, palaikyti jame santaiką. Churchillas nepasikeitė, tik jo giesmė kita.

O gal anglai balsuos už Attlee ir Bevin'o bloką?

Pirm rinkimų, 1945 metais, socialistai buvo pažadėję veikti už taiką ir gerovę. Žmonės atidavė jiems balsus, tikėdamiesi balsuotį prieš Churchillą. Tačiau socialistų darbai po rinkimų parodė, jog balsas už socialistus taip pat buvo balsas už Churchillą, nes socialistai šventai vykdė Churchillio politiką, užkarinę politiką.

Churchillo partijos pasisakymo už taikius santykius su Tarybų Sąjunga rodo:

Anglijos žmonės troškė taikos per derybas ir sugyvenimą su Tarybų Sąjunga. Išvakarėse rinkimų net Churchillas nedrįso to ignoruoti, nes tai gali paveikti i rinkimus.

sako, kad lėktuvai, bombos ir lakūnai, puolą Kinijos miestus, yra Amerikos. Laikūnus sudaro Amerikos ir Japonijos "liuosnoriai", tar-naują Čiang Kai-šeko grupę.

Čechoslovakijoje žmonių gyvenimas žymiai pagerėjo. Nepaisant buvusių kapitalistų, dvarponių, priestaravimų ir užsienio imperialistų intrigavimų, šalis padarė milžiniško progreso, kaip industrijoje, taip žemės apdirbime.

Irane (Persijoje) nusigandimas. Šalies šachas (valdonas) ir jo dvarponiškiai valdžia laikėsi tos pat politikos, kaip Kinijoje Čiang Kai-šeko valdžia. Ten laimėjimo, tai to bijosi ir Irano ponai.

Sakoma, kad iš Jungtinių Valstijų nepatenkintas grįžti šachas, kuris čia "svečiavosi" apie du mėnesius laiko. Jis lygiai taip jaučiasi, kaip generolo Čiang Kai-šeko pana—Madame Čiang.

Jugoslavijos Tito vėl prašo pas Wall stryto ponus naujų paskolų.

Lenkijoje baigėsi teismas prieš grupę šnipų. Jų tarpe buvo teistas ir Francijos konsulas Andre Simon Robineau. Pastarasis gavo 12 metų kalėjimo.

Rumunija sulaukė Tito atstovą R. Jovanovich, kurį kaltina organizavime šnipų grupės ir ruošiasi teisti.

Vengrijoje teisia amerikietį R. Vogelerį ir anglą—E. Sandersą, kuriuos kaltina, kad jie visokiais būdais kenkė tos šalies darbo žmonių vyriausybei.

Tarybų Sąjungoje nėra jokios karo isterijos. Spaudoje ir per radiją aiškina milžiniškus ekonominius ir kultūrinius pasiekimus. Labai dideli plotai žemės apsodinti naujais medeliais. Paskelbė, kad mokslininkas V. I. Balyura išvystė kukurūzus, kurių kiekvienas stiebas suteikia net iki 8-ųjų galvų.

Dienraštis Izvestija įspėjo Suomijos valdininkus, jog Tarybų Sąjunga žino, kad suomių ginkluoja Alando salas, kurias, pagal sutartį, draudžiama ginkluoti.

Įkalbėtos Saužudystės Aukos Daugėja

Prieš trejetą savaitę angliakasy paliko savo žmonai tokį raštelį: "Gailiosios tą darydamas, tačiau iš manęs nebėra naudos jums, nei vaikams." Angliakasy buvo išsilaukęs streikė per mėnesių mėnesius, neparnėšęs namo algos. Jis nebeapkėlė vargstančios žmonos ir alkanų vaikų vaizdo. Jį rado pasikorusį.

Kas daugiau, apart kompanijos godumo, buvo pamate jo saužudystės?

Greta kompanijos tiesioginio prisidėjimo ji nužudyti, jo ir kitų saužudžių mirties priežastimi, dažniausia, yra, kapitalistinė "kultūra", kuri kala, mala žmogaus galvon pražūtingai nuoda, būk kiekvienas atskiras asmuo esąs kontroliu savo likimo. Tas vertė ir tą angliakasi manyti, būk jį pati esąs kaltas, esąs netinkamas gyventi dėl negalėjimo uždarbiuoti ir žmoniškai išlaikyti šeimą.

Toji mintis, būk žmogaus tinkamumas ar netinkamumas priklauso nuo asmens

Nori priversti sekoti ir išlaikyti gimines

Trys New York'o valstijos reakcininkai senatoriai, respublikonai, tariamai, su New York'o miesto majoro O'Dwyer užgyrimu, įteikė valstijos seimeliui bilius, pašalpgaviams persekioti. Jeigu taptų įstatymu, tie biliai priverstų savo brolių "ėsti" ir vargingesnius už save gimines išlaikyti, kad valdinei įstaigai nereikėtų išmestus iš darbo žmones ir paliegiusius šelpti.

Matote, mūsų valdžia sakosi norinti suvesti biudžetą ir turėti pinigų svarbesniems reikalams, tarpe kurių yra ir daugtūkstantiniai priedai algų aukštesiems valdininkams.

Assemblymano Ostertag, iš Wyoming apskrities, ir senatorių Stokes, Hammond ir Anderson (iš Cooperstown, Elmira ir Binghamton) biliuose yra:

1. Leisti valstijos iždinei pirm visko paimti buvusio pašalpgavio sūtaupas jam mirus (dabar pirmiausia

atskaito palaidojimo lėšas, ir tt.)

2. Priversti apdraudų firmas išduoti visas žinias apie pašalpgavio ar jo giminių pomirtinę ar bile kurią kitokią jų turimą apdraudą.

3. Slėpimą turto skaityti prasikalstamuju darbu.

4. Įgalinti pašalpos įstaigų aukštuosius pareigūnus šaukti kvotimui, prisiekdinti, įsakomai verstis asmenis suteikti žinias apie prašančius pašalpos.

5. Iš pašalpgavių giminių išrinkti iškašcius.

Zinovai tuos bilius skaito bandmyu įvesti "policinės valstybės būdus." Tas versų šuniškai šniukštinėti savo šeimos ir gimines narius, juos įskundinėti, jiems ištikro neįsigalint išlaikyti panešti jų išlaikymo lėšas.

Biliai buvo įteikti po pasikalbėjimo su miesto labdarbių komisijonierium Hil-liard, ką pripažino patsai Ostertag.

Ankštoji, biednoji Amerika

Buvusiais mūsų šalyje naujadalybiniais laikais, tarybinis rašytojas, lankęsis Amerikoje, pro dangorėžius buvo įžiūrėjęs, aprašęs ir vienaaukštę Ameriką. Tuomet, tačiau, buvo pradėta ir plėtojama statyba visuomeniškų žmonių namų, tad mes džiaugėmės ir didžiavomės būsima modernine Amerika.

Kaip mes apsigavome! Užėjo trumaninė gadyne ir mūsų Amerika pradėjo grižti į viduramžinę gadyne. Mūsų laimė, kad popierinė ir šaltojo karo užlaidos neleidžia svečiams pažvelgti į tai, kas dedasi Empire State ir Waldorf-Astoria pastatų užpakalyje. Turėtume rauti iš gėdos prieš svietą. Štai tik šiomis dienomis angliško darbininkų dienraščio Daily Worker rašytojas Joseph North dangorėžių šešėlyje užtikto 40 metų amžiaus amerikietį Carlos Rivera su žmona ir 6 vaikais gyvenant vieno kambario bute. "Tame 15 per 9 pėdas plote gyvename septyni žmonės ir aštuonios žiurkės," tarė Rivera, rodydamas į kampa, iš kur

rio plyšių, šeimai kiek aptilus, lenda keturkojės ir grąso apkančioti vaikus.

Dirbęs nuo 9 metų amžiaus, darbe išbuvęs 31 metus, Rivera nuo praėjusio lapkričio nedirba, negauna darbo. Milijonierių santvarkoje jo prigyventas turtas susideda iš vienos kedės, stalo, vienos lemputės ir to "palociaus" su nemaliavotomis sienomis ir vienintėliu langu.

Sakoma, kad kiekvienas mūsų šalyje gimęs kūdikis turi progą tapti prezidentu ar milijonieriumi. Žiūrėdami per tą vieną langą į Wall gatvės dangorėžius, Riveros, jeigu kada nors ir tikėjosi tapti turto valdovais, dabar to nelaukia. Vienintėlis jų troškimas — išsaugoti vaikų gyvybę. Bet ir tas dabar jiems nebeužtikrinta. Jų viena dukrė, dvejų metų, jau guli Bellevue ligoninėje, džiovininkė. Džiovos pavojun išstatyti ir kiti jų vaikai.

Riveros desperatiškai kovoja prieš tas žūdingas sąlygas. Jie, kaimynų padedami, su kūdikiais ant rankų, kartkartėmis yra eję į valdinę pašalpos raštinę. Jie bandė matyti net su majoru O'Dwyer, jam pasiskųsti, bet vis jiems pasakoma, jog majoras randasi medaus mėnesiui išvykose, Floridoje.

Pašalpos įstaiga sakosi negalinti Riverai suteikti erdvesnės vietos—nėra namų. Ir išgalinti duoti tiktaį \$154 per mėnesį šešiemis pragyventi. Iš to atmokėjus kas savaitę po \$8 už tą gyvenamąją "dėžę," lieka šešių asmenų maistui, drabužiams ir visam kitam gyvenimui apie \$30 savaitėi.

Šaltasis karas baisiai brangiai atseina darbo žmonių ir ypač biednuomenę. Nuo jo krinta daug aukų. Kas bus su mūsų vaikais, jei bus leista šali įstumti į šaudomąjį karą?

dystės — daugėja su mažėjimu darbų ir uždarbių, su plitimu beviltės ir alkio. Spauda, kuri godžiai skelbia meilės ir keršto ligonių paliktus raštelius, jau senai paliovė skelbti mirštančiųjų varguolių raštelius, nes tai būtų pasmerkimo dekretu išnaudotojams ir jų nuodingai protimųjų išžudymas ir saužudystės — daugėja su mažėjimu darbų ir uždarbių, su plitimu beviltės ir alkio. Spauda, kuri godžiai skelbia meilės ir keršto ligonių paliktus raštelius, jau senai paliovė skelbti mirštančiųjų varguolių raštelius, nes tai būtų pasmerkimo dekretu išnaudotojams ir jų nuodingai protimųjų išžudymas ir saužudystės

IVAIRUMAI

Kaip Lietus Iššaukiamas

New Yorko miesto valdininkai taria, kad gal reikėtų pasamdyti lietaus darytoją.

Tvenkiniai - šaltiniai, iš kur miestas traukia sau vandenį, buvo nusmukę iki trečdalis iš viso. Praeitą savaitę daugiau palio ir patsnio, bet nedavė vandens nė iki pusės reikalingo kiekio.

New Yorko valdība praėta savaitę pasivertė vandens komisijonieriu St. J. Carnev ir kitus pareigūnus i Schenectady. N. Y., pas inžinierių prof. Irvina Langmuir, kaip lietaus darytoją.

Langmuir'as, General Electric kompanijos oro skrybių mokslininkas, pernai liepos mėnesi iššaukė didelį lietu išdžiūvusioje New Mexico valstijoje — urmu prillio 320 bilionu galionų vandens. Tai daugiau, negu galėtų sutilpti visuose New Yorko tvenkiniuose - vandentekiuose.

Tvankas New Mexico lietus buvo padarytas, barstant iš lėktuvų smulkutes dulkeles, pagamintas iš sidabro iodo chemikalų. Tos dulkelės lėšavo tikrai 20 dolerių.

Langmuir'as, tarptautinės Nobelio dovanos laimėtojas už mokslinius atradimus, aiškino New Yorko pasiuntiniams, kad taip pat galima iššaukti lietu, barstant "sausiojo ledo" (carbon dioxide) kruopas i debesis.

Kazio Bevardžio Margumynai

New Yorko miestas normaliai suvartoja po 1,200,000,000 galionų vandens per dieną. Vanduo traukiamas daugiausiai iš žemutinės Catskills kalnų rūsies, apie 100 mylių nuo miesto.

Jungtinių Valstijų kare su Ispanija dalyvavo 131,468 amerikiečiai kareiviai. Pagal Veteranų Administracijos apskaičiavimą, 1949 m. lapkritį dar buvo 96,423 gaunantieji pensijas to karo veteranai.

Mokslininkai patyrė, kad nežiūrint skirtingos žmonių spalvos, visų tautų kraujas yra vienodas ir turi tas pačias keturias kraujo rūšis (types).

American Transit Asociacijos apskaičiavimas rodo, kad praeitais metais 11 procentų sumažėjo skaičius važinėtojų auto-busais ir požeiminiais traukiniais.

Kanarkų amžius prie gražuos užlaikymo yra 12 iki 15 metų.

Užrašuose surandama tik vienas atsitikimas, kad kanarka išgyveno 34 metus.

1948 metų apskaičiavimai

Bet jeigu naudojama sausasis ledas, tai oras debesyse turi būti gana šaltas, žymiai šaltesnis, negu pirmas vandens užšalimo laisnis.

Sidabro iodo milteliai taip pat sėjami į šaltus debesis. Tuo būdu aplink sausojo ledo kruopas arba sidabro iodo miltelius susidaro sniego apvalėliai ir krinta žemyn. Jie gali pasiekti žemę kaip sniegas arba, bekrinant per šiltesnius oro sluoksnius, ištirti ir viršti lietaus lašais arba net visai išsaruoti ore.

Norint iššaukti lietu, todėl, reikia gerai ištirti oro temperatūrą virš debesų, pačiuose debesyse ir žemiau jų. O jei ne, tai galima susilaikyti nenavėdinamo varasara sniego arba nieko nešauti.

Vartojant sidabro iodo miltelius, reikia veneti per daug jų berti į debesis. Nes jeigu jų per daug, tai netik nebus lietaus, bet tie milteliai sulaikys ta pačią oro drėmę nuo kritimo ir galės iššaukti sausrą.

Lietui padaryti, vadinasi, reikia tinkamu oro mokslininku ir išsilavinusiu specialistu, — sakė profesorius Langmuir atsilankiusiems New Yorko valdybos pasiuntiniams.

Jis patarė miestui samdyti lietaus iššaukimo žinovus ir daryti bandymus. Langmuir žadėjo suteikti jiems visas žinias iš savo patirčių kas liečia lietaus darymą. N. M.

75 centai algos už darbo valandą.

Tas įstatymas neličia viešbučių, farmų darbininkų ir krautvių tarnautojų.

Jungtinių Valstijų Senate dabar yra 42 republikonai senatoriai ir 54 demokratų; o Kongreso Atstovų Rūmė 169 republikonai kongresmanai, 261 demokratų; 1 Darbo Partijos atstovas, 1 liberalas, o 3 vietos tuščios.

Civilinio karo laiku Jungtinėse Valstijose buvo populiariskiausia, daugiausiai dainuojama daina: "When Johnny Comes Marching Home."

To laiko prezidentas Abrahamas Lincolnas irgi šią dainą dažnai vienas sau niūniudavo.

Pusketvirto milijono nedarmais, Kinijoje buvo 463 milijonai, 490 tūkstančių ir 400 žmonių. Taigi kinai sudaro penktadalį viso pasaulio gyventojų.

Vidutiniai skaičiuojant, mokytojų alga Jungtinėse Valstijose šiemet yra \$2,985 per metus.

Dabar šioje šalyje galioja įstatymas, kad pramonės darbininkams turi būti mokama nemažiau kaip bininkiško luomo žmonių virš 65 metų amžiaus pernai Jungtinėse Valstijose neturėjo jokių įeigų. Tai buvusieji biznierių bei profesionalai, kurie, jaunesni būdami, gyveno iš savistovių užsiėmimų.

Kai Ford teatre Washingtono buvo mirtinai pašautas prezidentas Abrahamas Lincolnas, iš vienos pusės sėdėjo jo moteris Mary, o iš antros pusės senatorius Harris'o dukterė. Kuomet Lincolnienė pasiviro prie Lincoln, jis nusišypsojęs tarė:

"Ką gi Miss Harris pamanyt apie mane, kad tu taip glaudiesi prie manęs?" Tai buvo paskutiniai Lincoln pasakyti žodžiai.

Leonardas Kirsten parąšė laiška dabartiniam Jungtinių Valstijų vice-prezidentui Barkley'ui, užklauskdamas, kodėl vice-prezidentas vadinasi "Veep".

Barkley atsakė, kad tai jo išdvikėlių vaikų išmisla, o sensacijų gaudytojai reporteriai ir paskelbė visam svetui tą vaikų išmislą.

Ilgiausiai Amerika kariavė revoliuciniame kare dėl pasiluosavimo nuo Anglijos — viso per 80 mėnesių.

Civilinis šios šalies karas tęsėsi 48 mėnesius. O antrajame pasauliniame kare Amerika kovojo per 44 mėnesius.

1637 metais tūlas W. Van Twiller nupirko nuo indijonų vadinamą Governors Harbor (uostą) New Yorke už 1 dolerį ir 65 centus.

Neseniai Abilene mieste, Texas valstijoje, pasimirė sunkiausias šioje šalyje teisėjas Ward, svėręs 465 sv. Krėslas, kuriame tas teisėjas sėdėdavo teisme, buvo specialiai jam pabudavotas.

Kai Granite City, Illinois, buvo įvesti vadinami "parking myteriai" automobiliams, miesto majoras davė isakymą policijai, kad be jokių išimčių areštuoti ir teisman trauktu prasizengiančius automobilistus.

Ant rytojaus buvo atvesti i teismą pirmieji praskaltėliai; ir tai buvo miesto majoras, policijos viršininkas, miesto advokatas-prokuroras ir miesto inspektorius.

Nepernesiai Detroit, Mich., buvo iškilmingas koncertas, kuriame dainavo prezidento dukterė Margaret Trumanaitė. Ji dainavo parinktas ambicingas dainas, ir dainavimas nenusišė. Tad laikraščiu reporteriai be pasiaizėjimo kritikavo Trumanaitę.

Jei tain kas pakritikuotu kurią lietuvių dainininkę, chora ar aktorę, tai sukiltų didžiausia protestu audra: dėl to gal net mirtų tūli chorai bei teatraliniai rateilai.

Gal lietuviai jautresni ar nerata prie savikritikos ar net prie draugiškos kritikos? Kazys Bevardis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

J. Progresui, Philadelphia. Jūsų pastabos silpnos, negalime sunaudoti. Prašome rasišinėti iš kolonijos veikimo.

TORONTO, Kanada. — Ginkluotas plėšikas dienos laiku čia pagrobė \$40,000 vertės daiktų ir kitų brangumynų iš Lax krautuvės.

Lietuvos Kaimo Didvyriai

Kas gi prieš keletą metų galėjo tikėti, kad Lietuvoje ateis tie laikai, kuomet kaimietis, žemės ūkio darbininkas bus per visą šalį skaitomas didvyriu, bus apdovanojamas medaliais už atsižymėjimą darbe? Bet tie laikai jau atėjo. Per amžius vergtas ir žemintas Lietuvos kaimietis pasidarė žmogumi tikra to žodžio prasme. Jo darbas įvertinamas. Už atsižymėjimą darbe jis gerbiamas.

Čionai patiekiamas Lietuvos žemės ūkio Ministerijos pranešimą apie iškilimą šimtų žemės ūkio didvyrių. Senojoje, buržuazinėje Lietuvoje niekas nę sapnuoti negalėjo apie tokius didvyrius. Pranešime, tarp kitko, skai-tome:

1949 metais respublikos MTS dirbo žymiai geriau, negu ankstyvesniais metais. Metinių traktorių darbų planą mašinų-traktorių stotys įvykdė 133 procentais. MTS idirbo 320 tūkst. ha kolūkių dirvų daugiau, negu 1948 metais. Taip pat pakilo išdirbis viename 15 jėgų traktoriui dvidešimčia ha, žymiai sumažėjo traktorių darbų savikaina.

Apsvarstius jų darbo metinius rezultatus, 25 brigados suteiktas aukštos žemdirbystės kultūros brigados vardas. Šios brigados taip pat išrašytos i respublikos Garbės knygą ir apdovanotos TSRS žemės ūkio ministerijos Garbės raštais.

PASVALIO PIRMŪNAI

Puikius gamybinius laimėjimus pasiekė 1949 metais Pasvalio MTS Ipolito Dividinsko vadovaujama traktorinė brigada. Vietoje 1,200 ha (pagal planą), brigados nariai idirbo 4,465 ha kolūkių dirvų ir sutaupe daugiau kaip 11 tonų kuro. Kiekvienam 15 jėgų traktoriui teko 744 ha. Tai yra rekordinis išdirbis Tarybų Lietuvoje. Ne blogesni ir kokybiniai šios brigados rodikliai.

Ypač gerai pasirodė atskiri šios brigados traktorininkai. Pavyzdžiui, traktorininkas Antanas Banelis, vienas pirmųjų palaikęs Broniaus žemaičio iniciatyvą kovoti dėl tūkstantininkų vardo, idirbo per sezoną 1,768 ha dirvų. 800 ha žemės idirbo su "U-2" traktoriumi Petras Stankevičius.

Šių traktorininkų darbo kokybė pripažinta itin gera. Už pavyzdinę darbą Ipolito Dividinsko traktorinei brigadai suteiktas aukštos žemdirbystės kultūros brigados vardas. Brigada išrašyta i respublikos Garbės knygą ir apdovanota TSRS žemės ūkio ministerijos Garbės raštu. Taip pat TSRS žemės ūkio ministerijos Garbės raštais apdovanoti atskiri Dividinsko brigados traktorininkai, k. a. A. Banelis, P. Stankevičius.

Medaliai Didvyriams
Tuo pačiu metu buvo apdovanoti atskiri traktorininkų pirmūnų 1949 m. darbo rezultatai. Už gerą darbą keliant išdirbį, taupant kūrą, prižiūrint traktorių ir inventorių, kovojant dėl traktorių darbų kokybės daugiau kaip 80 traktorininkų apdovanoti TSRS žemės ūkio ministerijos Garbės raštais.

Apdovanotųjų tarpe — Pasvalio MTS traktorininkas Pranas Zapustas, idirbęs 1949 m. 1,613 hektarų kolūkių dirvų. Šis tūkstantininkas itin kovojo dėl darbo kokybės. Jo idirbtose žemėje kolūkiai gavo iš kiekvieno hektaro po 2-3 centnerius grūdų daugiau, negu numatyta plane.

TSRS žemės ūkio ministerijos Garbės raštais apdovanoti Pasvalio MTS traktorininkas Jonas Čirvydas, idirbęs 1,381 hektarą. Vytenis MTS traktorininkas Vytautas Plascinskas, idirbęs 1,000 ha. Dotnuvos MTS traktorininkas Alfonsas Kavaliauskas, idirbęs 1,117 ha žemės, vietoje 372 ha pagal planą ir sutaupe 1,896 kg skysto kuro. Dotnuvos MTS traktorininkas Vacys Mugas, idirbęs "U-2" traktoriumi 502 ha. Kėdainių MTS traktorininkas Vincas Povilauskas, idirbęs 966 ha žemės ir sutaupe 1,385 kg kuro. Pagėgių MTS traktorininkas Stasys Rudminas, idirbęs 1,012 ha ir sutaupe 1,899 kg kuro. Šilutės MTS traktorininkas Alfonsas Kuznickas, idirbęs 1,195 ha. Papilės MTS traktorininkas Leonidas Zaicevas, idirbęs 985 ma. Raseinių MTS traktorininkai Jonas Biknis, idirbęs 1,012 ha, ir Jonas Norbutas, idirbęs 1,006 ha. Pabiržės MTS traktorininkas Petras Maziška,

Šis Tas Farmeriams

Neperšaldykite Naujagimių Veršiuka

Jis gaus plaučių uždegimą ir nugaist. Daug veršiukų taip nugaista, ir žmonės, nesuspradami priežasties, mano, kad tokia liga. Taip, liga, bet jos reikia išvengti. Mažai yra tokių tvartų, kur veršiukui būtų žiema gana šilta ir nepavojinga. Kai jis atsiranda, ilgai saugot nereikia, tik kelias valandas, iki išdžiūsta.

Gerai yra turėti seną, švarų vilnonį blanketą ir tik veršiukui atsiradus, jį aprišti. Paimti blanketą už vieno kampo ir juomi pradėti apvynioti veršiuką palei ausis, paskui pro pirmutines kojas per apačią — per krūtine ir vidurius ir aplink kulšis; paskiau atgal, perkisiant kampą blanketo arba perneriant pro apačią vieno pirmojo apsu-kimo palei šoną: sumesti šį paskutinį kampa su pirmuoju palei ausis. Taip suvyniojus, nereiks nė virvutės. Tegu veršiukas taip saugot stranaloja per kelias valandas.

O jeigu jums pasitaikys nesusipėti i laiką būti "bute", jūs rasit veršiuką jau stovintį kur kampe, ar gulintį i drebanti, jo galva jau karšta, o nosis ir ausys atšalę, tai jau raitokites rankoves jį gelbėti, nes gyvuliukas jau gaus plaučių uždegimą ir i tris dienas bus negyvas.

Veršiuka tuoj suvyniokite i bilę ka vilnonį ir užkaskite giliai i sieną - šiaudus. Iššmeruokite jam nosį, smilkinus ir ausis su tuo šmeru-mosčia, kurią ir sau naudo-jat.

Gerai yra pirm užkasant i sieną duot jam karvę žįsti, kad nors kiek pieno gautų i vidurius. Bet daugelyje atsitikimų jį negali priprašyti žįsti, reiškia, jis jau perdaug atšalęs. Tuomet gerai yra su šaukštu kiek pieno jam įpilti, snukutį aukštyti palaikant. Paskui lai sau guli iki ims smarkiai garuot nuo šilumos ir jo nosis ir ausys jau bus šiltos. Už poros valandų jis jau bus ir sausas, tada pusė bėdos. Pirm užklojant sienu, galiama jam ir aspirin duoti su tuo pienu. Žmonių vaistai jauniems gyvuliukams labai greit gelbsti.

Scours yra bakterinė vidurių liga, nedirbimas, prarūgimas, labai dvokianti trizna. Daug veršiukų išgaista. Daug pinigų fermeriai išmoka gelbėjimui, o pats geriausias vaistas štai kur:

Vištas išdarinėjant, išim-tą iš skilvio geltoną maišuką su žvirgzdais ir grūdais nenumeskite, nes jis daro stebuklus. Perpjovę, išverskite lauk viską, kas tame maišukiuje yra, išmazzokit. Padėkit maišuką ant pečiaus lentynos ir lai gerai išdžiūsta. Sudžiūvusį, sudėję i skudura, gerai sumuškit, sumalkit ir supilkite su pienu veršiukui i snukį. Kartais užtenka vieno sy-kio, o kartais reik duoti du ar tris syk.

Iki veršiukas gerai su-sveiks, nereikia jam duot perdaug pieno, tegu biskį pabadauja.

Jei veislinė kiaušlė rambi, sunki ant kojų, jį nuguls Panevėžio MTS — Povilas Leimontas, Naujamiesčio MTS mašinistas Česys Butvilas ir kiti.

paršiukus. Jos kojos turi būti sveikos, miklios.

Kaip Pasisekė Išgelbėti 300 Svarų Meitėlį

Buvo rugsėjo mėnuo ir labai šilta. Rytą meitėlis neatėjo pusryčiauti. Ketvirtą valandą po pietų buvo at-rastas ganykloje, krūmuose, gulintis be "žado." Jau negalėjo atsikelti, nors jam buvo rykšte užkirsta. Jo snukis, ausys buvo pajudę ir visas degė karščiau.

Telefonu buvo pašauktas veterinaras. Išklausišes apie sergančiojo padėtį, jis pasakė, kad nėra vilties pailsveikti, sako — kai kiaušlė sviki atsiranda tokioje padė-tive, tai ii niekad neis ge-rvn. Vaistų nėra ir gal va-kare meitėlis jau bus negyvas.

Gyvulio savininkė (šių žodžių rašytoja) sunvko ant daktaro. Užsidėjo "overo-les." nasiraitojo rankoves ir tuoi stoio dirbti. Atnešė du vidrus šalto vandens, i kuri buvo įdėta notassium per-mananate tiek, kad vanduo buvo panašus i tamsu vyna. Suvilek tamre "vyne" keturis maišus, apklojo li-goni ir palenova išplisė ant io abu vidrus vandens. Paskui greitai atnešė vied-ra drunono vandens, i kurį buvo įdėta pusė svaro karčiosios druskos ir keli šaukštai pabrasto (valgomo su salotomis) aliejaus. Per guminę dūdą visa tą vandenį sunvlė i meitėlio vidurius. Tas pradėjo protestuoti, spardytis, maniau, kad iau testamentą rašo. Nu-lakstė nuo jo ir tie maišai. Jis atsikėlė. Tas vanduo pradėjo iš jo eiti, išnešdamas čielą krūvą i anglis sudegusio mėslo kulkę. Meitėlis nuėjo i krūmus. Jau buvo naktis, o "daktarė" pavargusi, tad meitėlio ne-beišėjo. Rytą rado meitė-lį beedant žole.

Dirbtinas Karvių Apvaisinimas

Ar lietuviai ūkininkai anie tai žino, šių žodžių rašėjai tai nėra žinoma. Turėtų sužinoti, nes tai yra progresas. O progresas ratą at-eal pasukti mėgina tik ne-išmanėliai. Kas laiko geres-nius gyvulius, tas gali lai-kyti ir geriausius. Tik rei-kia nupirkti porą-trejetą registruotų (su popierom) telyčiukių, paauginus, jas apvaisinti dirbtinu būdu, ir bus gera pradžia.

Dirbtino karvių apvaisi-nimo draugija — "Artifi-cial Breeding Association" — jau turi savo skyrius po visa Amerika. Ima tik \$6, tai ir mažas ūkininkas turi proga įsiviet geresnį gyvulį. Šių žodžių rašėja jau turi dvi melžiamas kar-ves, kurios buvo pradėtos žmogaus ranka. Praėjusį pavasarį juodvi atvedė po dailų veršiuką, o ši pavasa-rį ir vėl atves žmogaus ran-ku darbo veršiukus.

Draugija bulius užlaiko parinktinus ir brangius, vertus po kelias dešimtis tūkstančių dolerių. New Yorko valstijos draugija daugiausia turėjo tik Hols-tein, Jersey ir Guernsey bu-lius, o dabar jau įsigijo ir Brown Swiss. Šie galvijai labai geri tuomi, kad tinka mėsai ir pienui. Reikalui esant, dabar bus galima ir tą bulių "parsivesti" bonku-tėje, be bėdos, be baldos, be baimės, kad užmuš ką nors ant kelio.

K. Sinkevičiūtė.

ZANES' PACKAGE STORE

Lietuviška Krautuvė

LIKERIAI, VYNAI IR ALUS

PETER YANUKONIS

savininkas

33 Center Street, Methuen, Mass.

Dėl Greito Pristatymo
Telefonuokite 20167

Kelias į Laime

11-3-49

APYSAKA

—70—

(Tasa)

Mudu ir vėl susitaikėme. Išvedžiojo Lujiza mane po šviesias Kauno vietas: Trijų Milžinių restorane, Metropolį, po barus, kur pijokai daugiau suėda žirnių ar pupų, negu išlaka alaus.

Lujiza Kaune jautėsi, kaip namie. Ją visi pažįsta, lenkiasi, labas sako ir jai šypsą numeta. Pavargino ji mane betrankydama po sostinės pakampes.

Labai troškau sutikti Anelę Simsonienę, jei dar ji buvo Kaune, bet nedrįsau Lujizai prasitarti. Pasakysiu, kad pažįsti poną Simsonienę — ji kažin ką iš to galėtų išsifruoti. Dar primetę man, „praci-tį.“ Gį aš dabar galvojau tik vieną: juo greičiau ramybėje susituokti ir grįžti Vandenmiestini.

„Tuoj, tuoj, tuoj!“ raminausi. „Mikas Kilpa bus žmogus!“

SKYRIUS TRYLIKTAS

Vestuvių pokylio išvakarėse buvau nusiteikęs linksmai, pasitenkinęs, pilnas entuziazmo. Jei nebūtų užgulus nedidelis, palyginti, įvykis, vedęs prie didesniojo, tai vestuvių puota būtų pražūsi sau ramiai, kaip pavasario pietų vėjelis, — be jokio nemalonesnio sukrėtimo.

Vakaras buvo šiltas ir jaukus. Saulė pasislėpė ten toli už gražaus miško, esančio anapus lygumų.

Temo. Diena buvo šerokai sutrumpėjusi.

Aš vaikščiojau išdidžiai tai po rūmus, tai po sodą cementiniais keleliais, — nutiestais mano pinigais, — ir gėrėjau pavvzdinga tvarka.

Rūmuose mes, — Lujizos iniciatyva, — įtaisėme valgomio kampe didoką barą ir ant jo prikrovėme visokių gėralų — atrodė tarytum mano salūno baras, kadaise turėtas Vandenmiestyje. Įstaigin-gas, išpūdingas! Ten pat buvo bufetinis stalas, nu-krautas įvairiausių užkandžių. Atvėkus svečiui, Garmus ar aš su Lujiza, ji tiesiai veddavome prie baro išgerti ir užkasti.

Ne visi kvietė svečiai iš vakaro atvyko, bet nil-nai užteko jau ir tu, kurie buvo. Kiekvienas norėjo matyti mane, paspausti man ranką ir, gal pasiste-bėti mano sumanumu ir geraširdiškumu, atliktu lietuvių tautai, kaip sakė Garmus, Kiekvieno akį traukė palocius, rūmai, ir, senesnieji svečiai, anžiū-rę juos iš vidaus ir iš oro, teigė, jog tai jiems primena lietuvių tautos senovę ir jos didybę!

Kai kurie, užkandė ir išgėrė, iškriko: tūli vaikš-čiojo gal po sodą, kal po laukus: kiti, vėliau sužino-jau, buvo nuvykę net prie ežero, esančio tolokai nuo sodybos. Tūli snaudė kur nors pašilę pakampėje; buvo ir tokių, ką jau lupu ožius, o jaunesni dainavo.

Nelaimė man buvo ta, kad nei vieno svečio anks-čiau nebuvau pažinęs, nei jo ar jos pavardę girdė-jęs, nors visi buvo garsūs, galingi tautos milžinai. Dėl to, kai Lujiza, Garmus, Vytautas, ar Garmienė man svečią pristatydavo ir pasakydavo jo pavardę, aš ją akimirkoje vėl pamiršdavau ir niekaip negal-ėjau, sutikęs jį ar ją, atsiminti! Aš jį iš naujo svei-kindavau, klausdamas pavardės. Dėl to ne vienas ant manęs supykto. Svečių tarpe buvo apskrities viršininkas Žalys su ponu ir dukra Saulute, — Žalį geriausiai pažinau; buvo apskrities kalėjimo vir-šininkas, eibė policijos viršininkų; buvo viršininkų iš tokių įstaigų, kurių ligi šiol nebuvau niekad gir-dėjęs!

Sutemo.

Aš stovėjau gonkose kitoje nuo sodo pusėje, ir kalbėjau su apskrities viršininku apie tautos rei-kalus, pasaulį ir Ameriką. Jis buvo akinuotas, ma-žo ūgio žmogelis, grynai išskusto veido, — labai pri-minė man vieną biznierių Kamštį, Vandenmiestyje, tik kultūringesnis ir turėjo didesnę pilvą. Jis di-džiai stebėjosi visu tuo, ką aš atlikau, būdamas Ugniškiuose!

— Pasakykite man, ponas Kilpa, koku magišku būdu tamstai pavyko tokie turtai susikrauti? Ko-kia gausus deivė tamstą taip pamylėjo? Va, mes čia, tėvynėje, dirbame, dirbame ir ką gi turime?! Tik meilę tautai ir Dievui!

Buvau bepradedas jam aiškinti, bet vos ištariau žodį „aš“, kaip sode, akloje tamsoje, pasigirdo re-volverio šūvis! Vienas, kitas, neužilgo trečias ir daugiau! Tik: pokšt, pokšt, pokšt!...

Palikęs apskrities viršininką bestovintį gonkose, aš smukau į sodą patirti, kas šaudo, už ką? Argi jau svečiai, paveikti gėralo, būtų pradėję tarp sa-vęs dalintis karšto švino dezertu? O gal juokais? Bet neatrodė, jog galėtų būti bent kam juoko iš re-volveriais šaudymosi, ypatingai naktį, tarp medžių, sode.

Iš kažin kur atsiradęs Garmus iš Ugniškių, bėgo iš paskos ir mane ramino:

— Zenteli, nesirūpink, viskas mūsų rankose, vis-kas tvarkoj!

Tuo pačiu kartu sodo gilumoje girdėjosi storas, žiaurus balsas:

— Bolševikas, gyvatė, bolševikas! Nušaut!... — Kur tas bolševikas? — garsiai klausiau. — Kur jis? Kas čia darosi?!

Svečius nusiaubė nerimo ir baimės audra. Neužilgo atvyko Vytautas su kitu jaunu vyruku, kuris, kaip vėliau patyriau, buvo žvalgybininkas,

specialiai prisiųstas apskrities vyriausybės ramybei palaikyti mano vestuvėse. Žvalgybininkas dar tebe-laikė rankoje revolvėrį, o Vytautas turėjo pluoštelį mimiografu spausdintų lapelių.

— Kas čia vyksta, po velniais?! — tvirtu, šeimininkišku tonu klausiau aš.

— Nieko, ponas, nieko, — atsakė žvalgybininkas. — Būkite ramybėje! Padėtis mūsų kontrolėje.

— Vytautai, kas čia?

— Matai, — rodydamas prie lango šviesos lape-lius. — Matai!...

— Kur juos radai?

— Visur, tarp kitko ir sode.

— Kas atnešė?

— Nežinau, ieškome. Patys neatėjo, kaž kas tu-rejo atnešti.

— Kuriuo tikslu?

— Komunistams tikslu nereikia!...

— Pagavot, a?

— Velnį tu pagausi!

— Nepašovėt?

— Paspruko svolačius!

Aš atkišau ranką, siekdamasis vieno lapelio, bet Vytautas suko juos nuo manęs, atsisakydamas ro-dyti.

— Nebijok, manęs jie neužkrės, — duok vieną!

— Aš tvirtai nusistatęs.

— Bet, perskaitęs, sunaikink! — grėsmingai įsa-kė jis man.

Tai buvo suteptas, neaiškiai atspaustas lapelis, tik kur ne kur įskaitomas ir tai su dideliu vargu.

Lapelio turinys vyriausiai buvo atkreiptas prieš valdžią, už valstiečius.

„Darbo valstiečiai!“ skambėjo įskaitomosios lapelio daly. „Ar jūs matote, kaip regimai fašistinė Smetonos valdžia varo jus į pražūtį?... Kasdien pravedamos varžytinės jau tūkstan-čiai net labiau pasiturinčių valstiečių paliko be gyvulių, o kai kuriuos ir be žemės sklypo. Visokie fašistiniai valdininkai sugrobia jūsų žemę, jūsų gyvulius, jūsų paskutinių turčių...“

„Žvalgybininkas, sadistas Garmus, prisivo-gęs visuomenės pinigų, įsigijo Ugniškių centrą ir čia žiauriai engia darbininkus ir apylinkės valstiečius. Tik prieš keletą dienų jis su savo sėbrais iš Kurliu, išvaržė valstiečio Jurgio Kil-pos gyvulius, padargus ir viską, ką galėjo pa-keikti ir pats susigrobė... Jurgis Kilpa nusiskandino, o sadistas Garmus puotauja!...“

Po lapeliu pasirašė: „Kurlių Valsčiaus Valstie-čiai.“

Paskaitęs, sustirau! Iš karto man atrodė, jog šis mostas yra išimtinai nukreiptas prieš mane, — mano nuotaikai sugadinti, mane moraliai palaužti. Juk visa tai įvyksta mano vestuvių išvakarėse!

Pasivadinęs į šalį Garmų iš Ugniškių, klausiau:

— Ar yra kiek nors tiesos tame, ką sako lape-lis?

— Zenteli, — atsakė jis, — mes su tokiais inci-dentais esame apsipratę. Jie mojausi mus, senus tau-tos piliorius, palaužti, kad lengviau būtų visą vals-tybinį pastatą sugriauti. Tai bolševikų siekimas, zenteli.

Nepasitenkinęs uošvio atsakymu, aš vis jį spy-riau prie sienos:

— Ar tiesa, kad mano patėvis nusiskandino?

— Nežinau!

— Kas žino?

— Abejoju, ar čia rasis gyva dvasia, kuri tai ži-notų.

— Ar mano patėvio ūkyje buvo varžytinės?

— Tiesa! Vekseliai, žinote...

— Jūs pasiėmėte jo gyvulius ir padargus, ar ne?

— Ne už dyką, zenteli, ne už dyką!

— Labai papigintai?

— Visas reikalas buvo pravestas legaliai, sulyg įstatymo raide, Mykolai. Pas mus kitaip negali ir būti! Pas mus vyrauja tvarka. Pas mus tvarka nuo Alfos iki Omegos!... Čia ne Rusija!...

Iš pasikalbėjimų su žvalgybininku ir kitais po-kylio dalyviais, patyriau, jog lapeliai buvo pasklei-siti po visą apylinkę, daugiausiai tarp valstiečių. At-sirado drąsuolis ar drąsuolė, pasimojęs apteikti šia dovana ir Garmaus iš Ugniškių darbininkus ir net mano vestuvių dalyvius, aukštuosius ponus! Vytau-tas ir žvalgybininkas nujautė, jog taip bus, ir juodu iš anksto ryžosi drąsuolį patikti karštu švinu, bet ans paspruko, — tamsoje šūviai taikiklin nepataikė.

Tą naktį visoje apylinkėje vyko tiršta krata. Ieš-koti kaltininkai. Atskubėjo iš Kurlių daugiau kri-minalinės policijos ir žvalgybininkų. Vytautas juos vaišino mano supirktais gėralais ir drąsino, o prie to gyre mane, kad kritiškoje valandoje tvirtai lai-kausi, kaip tikras patrijotas, nepasiduodu bolševikų propagandai. Kai kuriuos iš dvaro darbininkų ge-rokai apmušė, apstumdė, o apylinkės kaimuose įvy-ko areštų. Kuo visa tai baigėsi vėliau, kai aš iš U-gniškių išvykau, nežinau: ar kaltininkai buvo išaiš-kinti ir atitinkamai nubausti? Ar jie nusigando viso to triukšmo, — nepatyriau. Užteko, kad man ūpas jau buvo sugadintas, gražiosios viltys — sugriau-tos, — lauktoji mano sutuoktųjų puota prasidėjo revolverio šūviais!

Pasakiau uošviui, jog rytoj anksti būtinai va-žiuosiu į tėviškę sužinoti, kaip ten viskas atsitiko, — ar mano patėvis iš tikrųjų nusiskandino? Bet Lujiza, išgirdusi tai, pradėjo garsiai raudoti: nu-bėgo į savo kambarį, griuvo skersai lovą ir aima-navo. Garmus mane nusivedė prie jos, apsikabino ir prašė nedaryti juokų, niekur nevažiuoti.

(Bus daugiau)

Valdžia Tyrinės Dipukus

WASHINGTON, D. C.

Yra sužinota, kad į Jungti-nes Valstijas įvažiavo hitleri-ninkų ir karo kriminalistų su dirbtiniais popieriais, tai yra, kitais vardais. Pasirodo, kad tūli iš jų tuojau parodė savo tikrą veidą. Yra tokių, kurie „nusivylė“ Amerika, jiems ne-patinka darbas, nes jie nebu-vo darbininkai. Jų tarpe tūli lietuviai dipukai tik ir kalba, kad jie nenori būti Ameriko-j.

Tai ko jie nori? Jie nori, kad Amerika per karą atka-riautų jiems Lietuvą, tai jie ten grįžtų atgal ir vėl fašis-tiniai viešpatautų. Tokių yra tarpe lietuvių, tokių yra ir kitų tautų.

Yra žinoma, kad juos į A-meriką įleidžiant įsakė, kad stengtųsi kuogreičiausiai susi-pažinti su šios šalies demokra-tine tvarka, užsilaikytų gra-žiai, pavyzdinčiai: bet tūli tuojau pradėjo veikti hitleriš-ka. Kelti skandalus organi-zacijose, grumoti seniai gyve-nantiems Amerikoje žmonėms, net viešai gatvėse pikietuoti.

— Ištremiti visus iš Amerikos, kurie apgavimai įvažiavo, — sakė senatorius Ferguson iš Michigano. Senatorius Gra-ham iš North Carolina sakė, kad nereikia daugiau jų įlei-ti. Senatorius Kilgore iš Ver-mont įnešė bilių, kad dipukai būtų tyrinėti. Mr. Watson Miller, viršininkas imigraci-jos, pareiškė, kad bus išde-portuoti visi dipukai, kurie apgavimai įvažiavo arba ne-silaiko nustatytų patvarky-mų. Jis sakė, kad jau 35 as-menys iš dipukų yra prista-tyti į Ellis salą, New Yorko priepilaukoje. E. Donald, vir-šininkas komisijos, besirūpi-nančios dipukais, raportavo, kad yra „gera kvota“ tokių, kurie atvyko apgavimais do-kumentais. Senatorius Don-nell iš Missouri sakė, kad di-

pukai armenų tarpe visaip pi-nigaujasi, taigpi lyties reika-lais išsina už teisingumo ru-bežių.

Panašiai susirūpino ir eilė kitų senatorių ir kongresma-nų.

Yra gauta nemažai rezoliu-cijų ir telegramų nuo įvairių organizacijų, kurios reikalau-jia tvirbėti dipukus, kurie jau yra Amerikoje, ir daugiau ne-leisti. Tūlos organizacijos skundžiasi, kad daugelis jų nariu neturi darbu, o dipukai atvykę gauna darbus. Sako, kad karo veteranų organizaci-jos įteikė protestus dipukų reikalui.

Išsina, kad nenuoramom hitlerininkai, atvykę į Ameri-ką, puldami piliečius, čia iš-gyvenusius po 40 ir daugiau metų, niekindami asmenis, kurie dirbo karo laimėjimui, patys sau duobę kasa! Pra-nešta, kad apsilankę pas kon-gresmanus ir senatorius ne-mažai motinų, kurių sūnūs žuvo pereitame kare. Jos sa-kė, kad dipukai jas įžeidė.

— Dipukai atvyko į mūsų šalį. Mes su jais dalinamės gyvenimo namais ir darbais, kada mūsų piliečių jau apie 5,000,000 yra be darbo, — sa-kė vieno motina, kuri pereitame kare neteko dviejų sū-nų. — Bet dipukai hitleriškai elgiasi. Man pastojų duris, kada aš ėjau į parengimą. Ar tie buvę Hitlerio kareiviai, pasakys, kur aš. Amerikos pi-lietė, turiu eiti ir kur neiti?

Apie šį dalyką plačiai rašė vietos spauda. Vasario 15 d. „Orsters Urged for D. P. ...“ Dideliu atgalviu rašė ir Bal-timorėje vakarinis dienraštis.

Reporteris.

CHICAGO. — Traukinių konduktorai ir tarnautojai kia Italijos teismus, kad jie nutarė streikuot, pradedant vis lengviau duoda persky-ras (divorsus).

Chicago, Ill.

Konstruktivus Liaudies Teatro Susirinkimas

Pirmadienį, vasario 13 d., „Vilnius“ svetainėje, vakare atsiuvo Chicago Lietuvos Liaudies Teatro narių susirin-kimas. Šis susirinkimas buvo metinis; buvo renkama valdy-ba ir kiti organizacijos orga-nai. Valdva vienbalsiai už-girta praėjusių metų: pirmi-ninkas J. Misevičius, sekreto-rius J. Karvelis, išdininkas F. Kirka.

Re svarbiu tarimu, buvo ieš-kota būdu teatro srityje sa-vilavinimosi patobulinimui. Prieita išvados, kad sekancia-me susirinkime bus suvaidin-tas tarpelis iš veikalo „Gyve-nimo žaidzos“ nariu kritikai. Tarpelio suvaidinimą pri-ruošė režisierius J. Misevičius. Vaidinime dalyvaus J. Kar-velis rolėje Igno, Valaitis ro-lėje Džimio ir Dorinienė ro-lėje Lucijos.

Tai naujienybė tokie dalykai praktikuoti mūsų Liaudies Teatro narių susirinkimose. Reikia tikėtis, kad daug atneš naudos savilavinime. Po su-vaidinimo tokių tarpelių na-riai galės kritikuoti pastebė-tas klaidas ir išreikšti savo nuomones vaidinimo patobuli-nimui. Taigpi vietoje bus ga-limybių išstaisius klaidas pa-demonstruoti perėjusį per kri-tiką vaidinimą.

Taigpi buvo kalbėta ir apie „Pompjos Neregę.“ Pasiro-do, kad nebus šiemet suvai-dinta. Jos vieton manoma su-vaidinti „Gyvenimo žaidzos.“ Žinoma, jei režisierius J. Mi-sevičius suspės priruosti akto-rius.

Rep.

VATIKANAS. — Ponie-žiaus valstybės laikraštis Osservatore Romano smer-konduktorai ir tarnautojai kia Italijos teismus, kad jie nutarė streikuot, pradedant vis lengviau duoda persky-ras (divorsus).

Dienraščio Laisvės

BAZARAS

PACKAGE PARTY & DANCE

Bus Dvi Dienas: Šeštadienį ir Sekmadienį

Kovo-March 25 ir 26

Šeštadienį prasidės 6-ta val. vakare

Sekmadienį nuo 2-ros val. po pietų

George Kazakevičiaus Orkestra Šokiam

Kasdieną bus margumynų programa ir šokiai

LIBERTY AUDITORIUM

(Lietuvių Kultūriniam Centre)

110 - 06 ATLANTIC AVE., RICHMOND HILL, N. Y.

Įžanga 40c asmeniui (valdžiai taksai įskaityti)

Geri valgiai, pilni pietūs dienom ir vakarais

Laukiame dovanų iš visos Amerikos daiktais ir pinigais!

Visi ir visur rūpinkimės sustiprinimu savo dienraščio finansiniai!

New Britain, Conn.

Visiems Laisvės skaitytojams yra žinoma, kad ateina didžiulė dienraščio išskilmė. Tai visų laukiamas bazaras. Ir mes visi esame priversti jį paremti, kiekvienas pagal savo išgalę, kad padarius jį gražiu ir pelningu. Aš, Juzė Žilinskienė, siunčiu nors mažą dovanėlę — du savo rankų darbo užtiesalukus.

Jie tinka ant stalukų arba leidukėms ant karečių. Aš jau daug kartų Laisvės bazaruose esu apdovanojusi savo rankų mezininkus. Ir esu pasižadėjusi dar daug kartų apdovanoti, jei tik sveikata leisti, nes aš Laisvutę labai myliu, už teisingą darbo klaidų reikalų gynimą.

Atvykau į Ameriką 1904 metais. Tuomet man suėjo 16-ka metų amžiaus. Ir šioj šalįj neturėjau nei tėvo, nei motinos. Gyvenimą sau turėjau užsidirbti pati ir atidirbti už laivakortę. Nuo to laiko fabrikuose esu išdirbusi arti 40 metų. Pirmą darbą gavau Corbin Security Corporation. Tuomet mokėjo 60 c. ant dienos. Taip ten išdirbau šešis mėnesius. Paskui teko išeiti į gatvę, susipažinti su draugėmis, draugais ir nuo jų sužinojau, kad galiu gauti kur daugiau uždirba. Ir ne po ilgo gavau darbą tos pačios kompanijos kitame fabrike. Ten jau uždirbau po 7 dolerius ant savaitės. Tai tuomet jau buvo gera pėdė.

Bet darbas buvo baisiai sunkus. Ant didžiųjų mašinų presu. Nuo didelio spaudimo sutindavo sėdynė ir kojos. Dirbome po 13-ą valandų į dieną. Tame fabrike šėryai išdirbau 14-ą metų. Ir per tą visą laiką mane laikė kaip vieną iš geriausių darbininkių — smarkuolę. Nes per mano rankas ėjo visoki darbai, koki tik tame fabrike buvo, kaip elektros vielomis. Ten dirbdavo nuo vakarų. Būdavo, kur tik reikėdavo padaryti naują praisą, tai šaukdavo mane. Priimdavo naują

darbininkę, vėl šaukdavo mane, kad ją išmokyčiau. Mane pažinojo, gerbdavo formantai, bosai ir superintendantai. Kalbėjosi su manimi. Ir štai, išdirbus tiek metų, ant galo gavau — išvyti... O už ką? Už tai, kad užtariau kitus savo draugus darbininkus. Štai kaip buvo:

Draugės ėmė pas mane at-eidinėti ir skystis net verkdamos, nes aš jau gerokai kalbėjau angliškai. O ten daugiausia dirbdavo lenkaitės grinorkutės. Tai su visokiais reikalais jos į mane kreipdavosi. Jos sakydavo — mes tiek daug darbo padarome, o pėdės nėra, arba visai mažytės gauname! Tuomet svarstyklės aš jau gerai pažinojau ir eidavau pažiūrėti, kaip raštininkas — "taimkperis" sveria jų darbus.

Ir pamačiau baisias kompanijos šunyles ir neteisębę! Skriausdavo tas vargšes grinorkutes! Tada supratau, kad ir mane taip pat skriausdavo, bet nesupratau, kiek darbo kompanijai pridirbau visai veltui. Kaip tik aš pradėjau ateidinėti prie vogos ir tēnyti, kaip sverdavo, ne tik mano, bet ir kitų darbus, tai kur reikėdavo dar keletą kavalkai ant vogos uždėti, tai dar tiek pat nudesdavo... Man užprotestavus, pradėjau barti "taimkperį": "Kodėl tu taip neteislingai sveri?!" Tai jis atsakė: "Ne tavo dalykas! Tu turi tylėti, jei nori čia dirbti!..." Kitomis dienomis, kai tik jis pradėdavo sverti, tai ir aš prie vogos, tai jis ėjo kompanijai skusti mane.

Tas kartojosi per visą savaitę. Sulaukus šeštadienio, kai išmokėdavo algas, žiūriu, man klerkas išmoka abidvi pėdes... Klausiu: —Kame dalykas? Jis atsakė: —Tu gauni paleidimą iš darbo. O už ką, tai aš nežinau.

Tais laikais dar nebuvo madoj darbininką vadinti "raudonu" arba komunistu. Taip pat nežinojo, kas tai buvo lie-tuvius. Būdavo visus traktuodavo vienodai: "Kreizis polak," arba "Gad... polak!" Ir atliktas kriukis. Tuomet dar nebuvo darbo unių. Darbininkai buvo neorganizuoti. Bosams ir formams grūdavo visokius kyšius. Pirkdavo jiems marškinius, sveterius, kiti tiesiog penkines duodavo. O kuris bosas mylėjo lakti, tai kvortas pirkdavo ir nunešdavo į stuba. Tai tik tokiu būdu gerai darbininkai ir jie gerai uždirbdavo, geriausias darbus gaudavo. O kurie nieko bosui neduodavo, tai nieko ir neuždirbdavo ir biaužiausius darbus gaudavo. Tuomi užsiėmė ne tik bosai, bet ir superintendantai. Buvo vienas atsistatymas, kur man reikėjo liudyti, kad vyriausias superintendantas paėmė kyšį iš darbininko. Tas darbininkas bosu buvo pavarytas. Tai jis nuėjęs į raštinę ir papasakojė, kad davė kyšį ir iš darbo tapo išvartytas. Ir mane buvo padavęs liudininke. Bet aš apie tai nieko nežinojau. Ir nuėjus taip pasakiau raštinėje.

O kaip iš ano fabriko buvau išvartyta, tai gavau darbą kitame. Ten išdirbau keletą metų. Toliau darbininkai nepakęsdami išnaudojimo buvo priversti išeiti į streiką. Tuomet darbininkai jau buvo pradėję organizuoti jį darbo unių. Nepamenu, kaip mes ten ilgai streikavome. Tik gerai pamenu, kaip vieną dieną nuėjau pikietuoti, tai kompanija pašaukė policiją ir ugniagesius. Ant pikietų ugniagesiai paleido baisy srovę šalto vandens... Visus pikietinius supylė, sušlapino ir daugelį suareštavo. Bet darbininkai vis vien šiek-tiek laimėjo.

Mažųjų Biznierių Padėtis Sunki

Prieš pusantros dešėto metų turėjau persikelti gyventi į kitą miestelį — Suffield, Conn. Ten man teko verstis

bizneliu. Laikėme valgomųjų daiktų krautuvėlę - grocerstorą. Bet vos mums persikrausčius radome didelį streiką. Tik prieš keletą dienų buvo išėję streikan visos tabakinės. Darbininkai neturėjo jokių išteklių ilgai streiką tęsti. Ir produktus veik jau iš pirmos savaitės pradėjo prašyti, kad krautuviniškai duotų bargan. Nors aš, kaip naujokė, negalėjau daug kuo vargšus streikičius sušelpiti, bet keletui nors su duona ir druska teko pagelbėti. Ir tuojau patyriau, kad smulkių biznierių gyvenimas nėra rožėmis klotas. Ypačiai, kur darbininkams per keletą savaitę, mėnesių tenka streikuoti ir negauna jokios algos. Tai viskas gula ant smulkių biznierių. Kuomet darbininkai dirba, gauna nuolatinės savaitinės algas, tai tuomet gerai. Džiaugiasi visi — biznierių, advokatai, daktarai ir kunigai. Tdomet visiems linksma. Bet ar jūs girdėjot kur nors, kad katalikų kunigai užtartų streikičius? Nebuvo tokio atsitikimo! O juk visi kunigai, vyskupai turi puikiausią gyvenimą iš vargšų dienų darbo žmonių.

Po antrojo pasaulinio karo teko vėl sugrįžti į šį miestą. Bet kaip aš nusistebėjau, kai nuėjau į lietuvių bažnyčią... Kunigas atėjęs pamokslą sakė, kad pradėjo, tai tik: "komunistai," "bolsėvikai," "raudonieji" ir kitoki.

O aname mieste irgi dažnai teko nueiti į lenkų bažnyčią, bet niekuomet kunigas tokių būdvardžių nevartojo. Negirdėjau tokių pliauškalų lenkų bažnytėlėje. Ar tai gražu krikščionių bažnyčios tėveliams, kurie patys skelbia Dievo tarnais, užsiminti nešvaria propaganda prieš geriausius kovotojus už visiemis žmonėms gražesnį ir laimingesnį gyvenimą?

Aš manau, kad kunigai ir socialfašistai, dabar organizuodami dipukus, kad jie ardytų progresyvių susirinkimus, tai neilgai džiaugsis!

Kodėl Nerašo?

Atidžiai stebiu Laisvėje Moterų Skyrių. Bet mano nuostabai jis jau ant tiek sunažėjo, kad vos tik vienos, kitos draugės rašinėlis matosi. O kur kitos draugės? Kodėl jos nieko neparašo? Juk visur, visuose darbuose rasit moterų. Moterų nekuriuose fabrikuose daugiau dirba, negu vyrų. Pavyzdžiui, audinčiose, raštinėse, krautuvėse, restoranuose. Visur parduotuvėse dirba daugiausia moterų ir merginų. Ir dienraštyje Laisvėje tokios žinios labai reikalingos. Ir jums pačioms bus naudos. Tik rašykite! Yra draugų, kurios moka gražiai lietuviškai rašyti. Kodėl nerašo?

Leipalingio Juzė.

Tuckahoe, N. Y.

Seniau čia nemažai lietuvių gyveno. Mat, yra marmoro laužyklos (White Marble Stone), taipgi gumos fabrikas. Dar buvo kelios medžio užlaikymo įstaigos ir anglies kiemų (yards), tai lietuvių ten ir dirbo. Darbai buvo sunkūs.

Dabar jau čia yra mažai lietuvių, ir tie seni amžiumi. Žinau septynias šeimas. Yra keturi Laisvės skaitytojai. Tūli patys, kaip tik baigiasi prenumerata, tai atneša man, kad pasiūčiau, kitus aplankau asmeniniai, taipgi ir apylinkėje prižiūriu dienraščio skaitytojus. Būtų gerai, kad visose kolonijose mūsų draugai tinkamai prižiūrėtų Laisvės skaitytojus, kada jų prenumerata baigiasi. Spaudos platinimas, palaikymas, ypačiai dabar, tai labai svarbus darbas. I. K.

Nežinomi vagiškai įsiveržę į Union News Kompanijos ofisinius seifus Pennsylvania geležinkelio stotyje ir pavogę apie \$25,000.

DETROITO ŽINIOS

Civilių Teisių Kongreso skyrius ir Progresyvių Partijos Lietuvių Kliubas bendrai rengia mitingą prieš deportacijų isteriją. Mitingas įvyks nedėlio, 26 d. vasario, 2 val. po pietų, Hispanų Svetainėje (buvusioje Lietuvių Svetainėje). Bus geri kalbėtojai. Bus išaiškintas ir Vilnius redakcijos V. Andriulio arešto klausimas, nes kalbės V. Andriulis. Kalbės lenkų laikraščio redaktorius Henri Padolski ir kiti. Visi ir visos prašomi ateiti.

Progresyvių Partijos suvažiavimas įvyksta Chicagoj, 24-26 dd. vasario. Iš Detroito bus pasiūsta daugiau, kaip 100 delegatų. Jų tarpe bus ir lietuvių, nes Lietuvių Kliubas siunčia savo delegatą — J. Dantą.

Proga V. Andriulio apsilankymo, tai Lietuvių Moterų Pažangos Kliubas rengia bankietą, kuris įvyks vasario 26, vakare, Draugijų Svetainėje. Tai bus ne vien bankietas, bet su Andriuliu ir pasižmonėjimas. Nepamirškite. Rept.

CLEVELANDO ŽINIOS

Pesco Darbininkai Streikuoja

Pesco Products Division, Borg-Warner Corp., kur dirba prie produkcijos darbo 800 darbininkų, vasario 2-ą išėjo į streiką, kai kompanija, žadėjus pakelti algas, nuo to atsisakė. Darbininkai yra globoje CIO-UAW lokalo 363.

Tos įmonės darbininkai pradėjo vesti derybas su kompanija rugpjūčio mėn. perėtais metais. Kompanija buvo sustikusi ant nekurių reikalavimų: pakėlimo algos nuo 5 c. iki 7 c. valandai mažiausiai apmokamiems darbininkams ir išlyginti kitus trūkumus.

Viskas ėjo tvarkoje, sulgymų giminaičių, kuris ten dirba. Vasario 1-ą manyta bus galutinai susitarta ir pasirašyta sutartis. Bet per naktį dalykas pasikeitė, kai kompanija vasario 2-ą pasakė, kad nesutinka, ir darbininkams neliko kitos išeities, kaip išeiti kovon su kieta kakte kompanija.

Dabar eina ramus pikietavimas, kaip ir visuose streikuose, kol kompanijos nesiima lauzymo streikų. Raštinės ir laboratorijos darbininkai tebedirba ir jie yra įleidžiami. Jie yra neorganizuoti. Darbininkai, kurie Pesco Products Division dirba, daugelis yra apsiplikę namelius, kurie kainuoja nuo \$10,500 iki \$12,000. Jeigu streikas užsitęstų ilgiau, jiems grėsia praradimas pastogės.

Apex Smelting Co. Balsavimai

Čia neseniai atsibuvo balsavimai po priežiūra NLRB. Balsavimai buvo taip patvarę, kad tikty ir bosams ir dešiniams unių griovikams, bet ne unių, kuri iki šiol čionai darbininkus atstovavo. Mine, Mill & Smelters CIO unija darbininkus čia atstovavo.

Darbininkai, kurie dirba ir prieš balsavimus buvo paleisti iš darbo, skelbiami neturi teisės balsuoti. Kodėl? Todėl, kad jie sudaro didžiulį balsų, kuomet kompanija nori turėti reikalo su AFL-UAW, o ne su progresyvių vadovaujama unija.

Mine, Mill & Smelters yra NLRB pripažinta unija čionai. Kas toliau bus, parašysiu vėliau.

Sudarė Biurą Darbams Surasti

Naujoji įstaiga užsivadino Vocational Guidance Bureau of Welfare Federation, pagelbėti senesnio amžiaus asmenims bedarbiams surasti darbus.

Žmonės, kurie peržengę 45 savo amžiaus metus ir negali savaime surasti užsimeimo, tai šis darbo biuras, sako, gelbės jiems. Didžiama suminėto ir senesnio amžiaus darbininkų ne iš savo kaltės neturi darbo, bet iš korporacijų didelio godumo prie pelnų. Kita, korporacijos stengiasi senesnio amžiaus darbininkus kaip nors atleisti, kad joms nereikėtų už kelių metų mokėti pensijas darbininkams.

Tik karo metu, kai arti dešėto milijonų jaunų vyrų bu-

vo paimti į karo tarnystę, tai ir 70 metų amžiaus darbininkas buvo geras ir atliko darbą gerai.

Nepastovi Žiema Padarė Vietomis Žemės Slinkimą

Clevelando netolimą priemiestį, Brecksville, O., vieną rytmetį anksti darbininkai, dirbanti ant kelio Fitzwater, patėmijo žemės slinkimo vaizdą: apie 50 pėdų paslinko medžiai ir kiti daiktai. Kiek vėliau jie patėmijo kitą slinkimą, pastarasis buvo arti gyventojų C. H. Fisher buto taip, kad jo prieangis nulūžo; neužilgo slinkimas vėl pasikartojė ir visai perkreipė Fisherio namą.

Trečias slinkimas sugriovė apskrities viešelių garažą, kur buvo sukrauti visokie taisyklos kelių daiktai.

Pačiam Clevelande ant E. 40th ir Lakeside Ave. įklimo žemėje bevažiudamas trokas su 10 tonų krova. Toj vietoj, apačioje smiltis persigerusi vandeniu pasidavė ir sunkvežimis dar ir dabar įklimpęs tebestovi.

Šį žemės slinkimą Dr. Henry F. Donner, profesorius geologijos iš Western Reserve Universiteto, aiškina sekamai. Būtent, apie 50,000 metų atgal Ohio valstijos šiaurėje buvo ledynas ir jis slinkdamas sunėšė smilčių nemažai ant kledo molio; 20,000 metų vėliau pasikartojęs ledynas beslinkdamas paliko kitą klodą smėlio virš molio.

Tokia nepastovi žiema, kur nebuvo šalčio, tik tankios liūty, tai tie klodai smilčių permirko ir molis pasidarė

slidus, tai čia priežastis dabartinių žemės slinkimų.

Clevelande, kur nuo ežero ir lietaus smėlis permirko, tai jame nelieta jokio atsparumo. Jeigu dar daugiau bus lietaus, tai, sulyg Prof. Donner, galima tikėtis ir laukti daugiau panašių slinkimų mūsų žemėlės Clevelande ir apylinkėse.

Vietomis toki žemės slinkimai gali būti pavojingi, kur vietos apgyventos žmonėmis, gali padaryti ir nuostolių.

Mirė Vyčių Organizatorius

Mirė lietuviškų vyčių organizatorius, Vincas A. Greičius. Jis buvo vadinamas generolu jų, šv. Jurgio parapijos vargonininku ir mokytoju.

Greičius per kokį laiką buvo pagarsėjęs. Bet mokindamas vaikus jis apklėdė savo studentą, ir tas incidentas buvo atsidūręs teisme. Nuo to laiko jo populiarumas dinga jo pasekėjų tarpe. Greičius rašydavo lietuviškas religines giesmes ir buvo nemažas fanatikas. Mirė sulaukęs 63 metų.

Bus Šarašas Gyventojų

Paskelbus, kad reikės darbininkų darymui cenzo — surašymo gyventojų, apie 650 asmenų, tam darbui prašymus padavė virš 3,000 žmonių. Iš jų pasirinko 650 gabiausių, kuriuos dar kartą apklausinės ir duos jiems instrukcijas.

Surašinėjimo gyventojų darbas prasidės su balandžio 1-ą. Mokestis 7 c. už kiekvieną vardą, užrašytą ant cenzo blankos.

Tai čia ir parodo, kad bedarbių rinka yra didelė, kurie siūlėsi cenzo darbas.

V. M. D.

PRANEŠIMAI

SO. BOSTON, MASS.

Smagus parengimas, rengia Lietuvių Amerikos piliečių Klubas ir Literatūros Draugijos 2-ros kuopos moterys, įvyks šeštadienį, vasario. Feb. 25 d., pradžia 8-ą val. vakare, vieta 318 Broadway. Čia bus galima pasilinksinti, pažaisti ir gauti gražių dovanų. Bus skanių užkandžių ir draugiška nuotaika. Kvietia Rengėjai. (32-34)

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Ave.
NEWARK 4, N. J.
HUmoldt 2-796

JOSEPH BALTAITIS BAR & GRILL

518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Gerai Valgiai laukia jūsų visada

DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms

Telefonas
EVergreen 4-9407

TELEVISION

SHUFFLE BOARD

CHARLES J. ROMAN

LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrūšta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.

Tel. Poplar 4110

Skaitykite Apysakas!

Skaitykite apysakas!

Apysakos ir romanai, tai nėra pasakos. Apysakoj ir romane yra vaizduojamas tikras žmonių gyvenimas, klasių santykiai, istorija, teikiamas mokslas, tik jis perduodamas vaizduojant pasirinktų asmenų (charakterių) gyvenimą. Apysakoj, tartum judžiose, veidrodyje autorius rodo žmonių gyvenimą ir tuo jis padeda skaitytojui suprasti savo reikalus.

Maksimas Gorkis savo veikale "Motina," tartum veidrodyje parodė caristinės Rusijos santvarką ir 1905 metų revoliuciją, kurios liepsna bangavo ir Lietuvoj. Mes turime gerų apysakų ir skelbiame didelį nupigintą jų išpardavimą. Skaitykite!

(1) ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Knyga turi 800 puslapių. Vienas iš labiausiai įdomių jo romanų. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

(2) SPALIS ir KITOS APYSAKOS. Apysakos iš revoliucijos laikų Rusijoje. Parašė eilė autorių. Knyga turi 288 puslapių. Atspausdinta ant geros popieros. Kaina 50 centų.

(3) POVILAS JURKA. Parašė M. Rasoda — Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių ir Amerikoj gyvenančių lietuvių gyvenimo. Knyga turi 318 puslapių. Kaina 50c.

(4) UKANOS. Parašė M. Rasoda — Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Knyga turi 342 puslapių, ant geros popieros. Kaina kietais viršais \$1; minkštais viršais 50 centų.

(5) MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. Turi 500 puslapių. Kaina kietais viršais \$1.

(6) KARAS LIETUVOJ. Parašė M. Gromovas. Apysaka iš 1914-1918 metų karo laikų. Knyga turi 224 puslapių. Kaina 35 centai.

(7) SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Ed. Zdanaukas. Jo atsiminimai iš karo prieš fašistus. Knyga turi 156 puslapių. Kaina 50 centų.

(8) PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė Stasys Jasilionis, vienas iš žymiausių Amerikos lietuvių poetų. Knyga turi 256 puslapių. Įtarpina apie 300 eilių ir dainų. Kaina 50 centų.

(9) SENO VINCO RAŠTAI. Knyga turi 450 puslapių. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. Gražiai atspausdinta ir kietais viršais. Kaina 75 centų.

Mes turime platų knygų pasirinkimą, kaip tai, iš įvairių mokslo šakų, apie Lietuvą, Jungtines Amerikos Valstijas ir kitas šalis. Klauskite informacijų.

Šmetet ALDLD sukanka 35 metai gyvavimo. Naujus narius priimame už \$1 metinių duoklių. Kas mokės pilną duoklę — \$2, tai tas gali pasirinkti bile tris knygas iš mūsų sąrašo ir gaus veltui.

Čekius ir money orderius išrašykite Draugijos išdininko vardu: J. J. KASHKEVICH. Siųskite kartu su užsakymu sekamu antrašu:

A.L.D.L.D.

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Niujorkas -- Skersai-Išilgai

Žmonės jau pradeda siųsti Laisvės bazarui dovanas; administracija džiaugiasi, kad laisviečiai, iš arti ir toli, rūpinasi bazaru padarymu pasėkimu. Dienraščio **bazaras, kaip žinia, įvyks š. m. kovo 25 ir 26 d. Liberty Auditorijoje.**

Masių dirbtuvė, esanti Long Island City, N. Y., tapo varžytinių kelių parduota federalinės valdžios už tai, kad jos savininkas nesumokėjo \$7,255 valdžiai takų. Savininku buvo Alfred T. Bunyard, Jr. Už dirbtuvę gauta \$6,200. Vadinasi, Mr. Bunyard dar paliko valdžiai skolingas virš \$1,000.

Vokietijos Evangelikų bažnyčia paskyrė savo atstovų Jungt. Valstijose kun. Dr. Frederick J. Forell, gyvenantį Niujorke.

W. Averell Harriman, mūsų ambasadorius - keliautojas, praėjusį ketvirtadienį grįžo lėktuvu iš Londono. Jis sakė, jog maršalplaninės šalys greit atsistato; jis kalbės USA Kongreso komitete apie reikalingumą prailginti amerikiečių pagalbos Vakarų Europai.

Automobilis, varuojamas Anthony Boric'o, įvažiuojo Rytų upę, bet policijai ir kitiems pavyko jį ištraukti; automobilį buvo penki asmenys ir visi išliko gyvi. Tai įvyko praėjusį ketvirtadienį Manhattane.

Iš Brooklyno Raymond kalėjimo policija buvo gavusi žinių, jog ten yra kaliniai, besiruošiantys iš kalėjimo paskruti; buvo pastatyta 25 detektyvai, kad saugotų, o du "žymesnieji" kaliniai buvo perkelti į Tom b's kalėjimą, esantį Manhattane. Na, ir tuo viskas baigėsi. Pasirodo, jog policija turi šnipų padėjimą kalėjime tarp kalinių.

Mrs. Blanche Meyer, 69 m. amžiaus moteriškė, nušoko nuo penkių aukštų namo stogo ir mirtinai užsimušė. Tai įvyko ketvirtadienį po num. 1912 Third Ave., Manhattane.

Generolas George C. Marshall sakė kalbą Waldorf-Astoria įvykusiame pietuose (ketvirtadienį), ragindamas Amerikos visuomenę remti šią organizaciją. Pietus ruošė ARK. Juose dalyvavo apie 1,800 asmenų. Gen. Marshall yra ARK prezidentas, o su kovo 1 d. ši organizacija pradės rinkti aukas—visam kraštui kvota \$67,000,000, gi Didžiajam Niujorkui — \$4,643,000.

Didžiojo Niujorko pašto viršininkas, taipgi viršininkai kitų paštų šiame mieste, skelbia, jog trečiadienį, vasario 22-ą dieną, laisškai nei laikraščiai nesiojami nebus, nes tai legalė šventė — Jurgio Washingtono gimimo diena.

Niujorko jūrininkuose (prekybiniuose) kyla didelis nepasitenkinimas a u k š e i ausiojo teismo sprendimu, nustatytu prieš samdomųjų salų palai-kymą.

James A. Farley, kalbėdamas Knights of Columbus pietuose Astor Hotelyje pasakė, jog pasaulis gali tapti pagonišku, jei jis nesekės katalikų bažnyčios, kuri viena tegalinti jį išgelbėti.

"Ivan Pavlov" -- Puiki, Užimanti Mokslinė Filma!

Kurie skaitytojų dar nėra matę sovietinės filmos -- **"Ivan Pavlov"**, -- šiuo metu rodomos Stanley Teatre, Niujorke, tai būtinai turėtų pamatyti. Tai nėra "paprasta", cili-nė filma: tai filma apie žymų pasaulinį mokslininką psichologą, pravėrusį žmogui akis į savęs visapusišką supratimą, pažinimą.

Filma gaminta Leningrado Lenfilm Studijose. Režisuoja Gregorijus Rošal, o vaidinime, vyriausiose rolėse, dalyvauja: Aleksander Borisov, Natalia Alisova, Nicolai Čerkasov, F. Nikitin, ir kiti pasižymėję aktoriai.

Filma prasideda su Pavlovu, kaip jaunu gydytoju, baigusiu mokslą, ir joje atsispindi kiekvienas jo, kaip žmogaus ir mokslininko, žygis iki pat mirties.

Vaidas seka vaizdą, rodą, kaip Pavlovas pradėjo dirbti laboratorijoje ir pasiryžusiai, kantriai studijuoti gyvulių fiziologiją ir psichologiją; čia pat aiškiai, suprantamai parodoma, kas yra tie **sanlyginiai refleksai**, apie kuriuos tiek daug kalbama ryšium su Pavlovo mokslu, --refleksai, nusaką gyvulių elgesius arba sąlygas, kurie juos verčia elgtis taip, kaip jie elgiasi.

Pro žiūrėjojo akis praeina mokslininko bandymai -- tyrimai su gyvais šunimis, diagramais parodoma šuns anatominiai bruožai ir tai, kurie ty bruožai, susijusių su smegenimis, verčia šunį veikti taip, kaip jis veikia.

Filmoje matome, kaip Pavlovas dar prieš pirmąjį pasaulinį karą buvo didžiai pagerbtas Anglijoje, kaip jis pasi-tiko Spalio Revoliuciją, kaip jis lankėsi Amerikoje, kaip jis kalbėjo suauktame mokslininkų (pasaulinių) suvažiavime Leningrade, jau kur po revoliucijos.

Revoliucijos metu, civilinio karo metu Rusijoje visko didžiai stokavo miestų gyventojams: stokavo ir mokslininkams. Buvo trūkumas net kuro, malkų.

Tačiau, nežiūrint į tai, kad jis buvo užsiėmęs kitais valstybiniais reikalais, Leninas siūnia pas Pavlovą rašytoją Maksimą Gorkį, kad šis paklaustų mokslininko, ko jam reikia, ko jam stokuoja.

— Šunų, —duokit man šunų! — atsako mokslininkas, -- kurie padėtų mano darbui laboratorijoje.

Be abejo, Pavlovas buvo aprūpintas viskuo. Jeigu jis, revoliucijos metu dar vis abejojo, ar tarybiniai vadovai užtenkamai įvertina jo mokslą, tai vėliau jam tuo abejoti nereikėjo, nes jam visko buvo pilna. Dar vėliau Pavlovui buvo pastatytos naujos, ištaigingos laboratorijos, kad jis galėtų tolyn tęsti pradėtąjį mokslą darbą.

Reikšminga ir tai, kad revoliucijos metu anglai buvo besikėsina išgabenti Pavlovą iš Rusijos, žadėdami jam geresnes gyvenimo sąlygas. Bet jis griežtai atsisakė iš Rusijos trauktis, nes jojo giminė yra Rusija; jis gyveno, gyvena ir gyvena su savo krašto žmonėmis.

Dramatiškas įvykis pasireiškia, kai Pavlovą aplanko Kirovas, žymusis bolševikas, kurį vėliau trockistai nužudė. Jų pokalbio eigoje paaiški, jog Pavlovo mintys supuola su bolševikų. Pastarieji ėjo visuomeniniuose moksluose vienu keliu, o Pavlovas savo mokslu šakoje — kitu, tačiau ilginiui, revoliucija suvedė juos į vieną šeimą. Mokslas

ir proletarinė revoliucija yra neatskiriami: vienas kitą pildo, vienas kitam suteikia naujų duomenų ir pasparties.

Žodžiu, filma nepaprastai įdomi kiekvienam ir ji verta pamatyti.

Be "Ivan Pavlov", rodoma visa eilė kronikinių ir mokslinių filmų, kiekvieną stebėtojų dominančių vaizdų.

Šiuo metu, kai Hollywoodas paleidžia pasaulinį tiek daug niekingų, pigių filmų, "Ivan Pavlov" kiekvienam kinu teatrų lankytoji yra nepaprasta brangenybė, smagus atodūsis ir faktas, jog pasaulyje yra kraštas, kuris rūpinasi mokslo populiarinimu ne tik per knygas, ne tik universitetuose, o ir kino teatruose!

Teatrininkų Popietis Ateinantį Sekmadienį

Liaudies Teatro valdyba prašo visus teatro mėgėjus šio sekmadienio (vasario 26-to) popietį, 3 val., pribūti į Kultūrinį Centrą gražiai su-eigėlei. Jonas Valentis ir Adelė Rainienė suvaidins sceną iš tūlo klasikinio teatralinio veikalo, o R. Mizara trumpai pakalbės apie tai, kas jam nepatinka vaidyboje. Pasikalbėsime - pasidiskusuosime ir bendrai teatriniais reikalais. Turėsime ir vaišių. Įėjimas nemokamas.

Ištiesimo dėl Vyro Nužudymo

Queens County Teismo Grand Jury ištiesino Mrs. Alice O'Connor, 38 metų amžiaus motiną trijų vaikų, už tai, kad ji, praėjusių metų gruodžio 18 dieną, mirtinai subadė pilių savo vyrą. O'Connor'ai gyveno po num. 224-27 Sixty-fourth Ave., Bayside.

Moteriškė aiškino, kad ji buvo susibarusi su savo vyru Robertu ir kai ans jai padavė peilį, jina juo be tiklo nužudyti mirtinai sužeidė-subadė. Grand džiūre ją paleido.

Vėl Vežimas Medaus

Tik šiom dienom bitininkas Kunčius pristatė Laisvės įstaigai vežimą medaus.

PUSGALIONIS \$2, KVORTA \$1.10.
PANTĖ 65c., PUSĖ PANTĖS 40c.

Kada tik atsilankysite į Kultūrinį Centrą, užei-kite į Laisvės raštinę ir gausite medaus.

TELEPHONE
STAGG 2-5043

RES. TEL.
HY. 7-3631

MATTHEW P. BALLAS

BIELIAUSKAS, LAISNIUOTAS GRABORIUS

FUNERAL HOME

ALBERT J. BALTON-BALTRONAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuotojas)

Litūdišo valandoje kreipkitės pas mus Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pasirvoti Dovanai

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Atsisakė Dalyvauti Fašistiniame "Fronte"

The National Association for the Advancement of Colored People atmetė Amerikos Legiono kvietimą dalyvauti su juo ir kitomis organizacijomis anti-komunistiniame fronte.

Ši organizacija kvietimą atmetė dėl to, kad minėtame "anti-komunistiniame fronte" yra organizacijų, kurios kovoja prieš neigrus ir jų teises.

Nereikia manyti, kad tai darydama, NAACP atsisako "anti-komunistiniame fronte". Tada pradėjome kalbėtis. Jis prisipažino, jog sausio 29 dieną buvo "pikietė" ties Lietuvių Kultūrinio Centru, kur vyko laisviečių suvažiavimas, o vėliau — bankietas.

—Ponas veikiausiai ant manęs pykstate, kad ėjau,—vėl kalbėjo jis.

Aš jam atsakiau: pikietė buvo dvejoji žmonės — vieni ėjo savo noru, nes jie yra lietuvių tautos priešai, o kiti ėjo varomi kunigų ir fašistų.

Viešųjų darbų komisijonierius Niujorko miestui Frederick H. Zurmuhlen praneša, jog su 1953 metais visos did-miesčio atmatos bus deginamos, o ne vežamos, metamos kur nors "miesto pakrastyje".

Iš viso miestat numato iš-leisti \$38,000,000 "skaisty-kloms" (incineratoriams) statyti, kuriose visokios atmatos bus paverstos į dūmus ir pen-lenus.

Šiuo metu yra pastatyta viena tokia "skaistykla" tarp Maspetho ir Long Island City, ant Betts Avenue. Ji pradės veikti su š. m. balandžio 1 dieną. Jos pastatymas lėša-vo keturis milijonus dolerių. Prie jos nuolat dirbs apie 60 darbininkų.

Ilgas Streikas!
Daugiau, kaip metai streikuoją Gloucester House (59 W. 51 St., New York) žuvų ir vėžių kepejai ar virėjai. Streikieriai priklauso valgyklų darbininkų unijos 89 lokalui. Vieta pikietuojama kasdien, -- kai kada pikietas esti masinis. Streikieriai tikisi savo kovą laimėti neužilgo.

Šis streikas—ilgiausias streikas Niujorko mieste.

Kaimietis.
298 GAVO DIPLOMUS
Praėjusį trečiadienį Queens College baigė 298 studentai. Jiems buvo įteikti diplomai.

Pasikalbėjimas Su Dipuku

Prieš keletą dienų valgiau viename restorane Williams-burge. Prie kito stalo sėdėjo jaunas vyras, tik ką baigęs valgyti, kavą gurkėjo.

Jis vis žiūrėjo į mane, ta-rytum norėdamas ką sakyti. Kai baigia valgyti, jis priėjo artyn manęs ir užklausė: —Spėjau, jog ponas esate laisvietis, ar ne?

—Taip, — atsakiau.—Esu Laisvės skaitytojas ir jos ben-drovės šerinkas.

Vyras sėdosi prieš mane kitoje stalo pusėje ir pasisakė savo vardą ir pavardę.

—Esu dipukas, — tarė jis, lyg nedrąsiai.

Tada pradėjome kalbėtis. Jis prisipažino, jog sausio 29 dieną buvo "pikietė" ties Lie-tuvių Kultūrinio Centru, kur vyko laisviečių suvažiavimas,

o vėliau — bankietas. —Ponas veikiausiai ant manęs pykstate, kad ėjau,—vėl kalbėjo jis.

EGZAMINUOJAM AKIS
RASAME RECEPTUS
DAROME IR PRITAİKOME
AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer

Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS

221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868

Valandos:
9-12 ryte; 1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta

Geri Pietūs
Kada porite gerų pietų,
kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.

Kvepianti keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
BROOKLYN, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs daiktai, ligonių kambarių reikmenys — už griežtai žemas kainas.

Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

Prieš tuos, kurie ėjo verčia-mi, mes nieko neturime, nes žinome, kad jie buvo varyti pikietuoti prievarta, gąsdini-mais, visokiais kunigų ir fa-sistų grąšinimais.

Dipukas prisipažino, kad ir jis buvo vienas jų. Jam bu-vo sakta, kad, jei jis neis pikietuoti, tai bus įdėtas "į juodąjį sąrašą" ir neužilgo iš-deportuotas į Vokietiją.

—Gerai,—tariau.— Dabar tamsta matote, kad jūs savo pikietavimu nieko nelaimėjo-te. Ar jūs iš to pasimokino-te?

—Taip,—atsakė,— pasimo-kinau: daugiau niekad neisiu ir ant juoko savęs nestatysiu. Užklausaio jo, ar jis skaito Laisvę. Jis atsakė:

Namie skaityti bijau, nes mano namiškiai yra ne jūsų pažiūrų žmonės, — gali mane už tai iš buto išmesti. Bet pasislėpęs Laisvę skaitau. Laisvėje apie Lietuvą randu daug žinių, o man labai svarbu, kas darosi tėvynėje.

Aš šitam dipukui sakiau: —Gerai, skaitykite Laisvę, kai tik gaunate progą. Pa-gyvensite čia ilgiau ir pama-tysite, kad tik Laisvė yra ju-sų draugas. Jūs juk esate darbininkas ir būsite darbi-ninkas, o Laisvė gina darbo

GREENWOOD WINE & LIQUOR STORE

L. 5487

Stanley Rutken & Edward Rutken
(Rutkunai) Savininkai

Kokių tik likerų jums reikia, Amerikos išdirbimo ar im-portuotų, kreipkitės pas Rutkunas—

8707 111th St., Richmond Hill, N. Y.
(Prie BMT Jamaica Line 111th Stoties)
arba Telefonuokite Virginia 7-0700
ir Rutkunai pristatys jums į namus.

Vestuvėms, krikštynoms, gimtadienių pokiliams ir viso-kioms parėms į namus ar į svetaines, Rutkunai atveža jums likerius.

Matthew A. BUYUS
(Buyauskas)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
Market 2-5172

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves Kopyčias suteikiame nemokamai visose dalyse mieste.

Laidotuvių Direktorai:
F. W. Shalins-J. B. Shalins
Tel. Virginia 7-4499

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

S. S. Lockett, M. D.
GYDYTOJAS
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.

Valandos:
1-2 dienom; 6-8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais
Telefonas EVergreen 4-0203

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS

Telefonas
EVergreen 4-7729

TELEVISION

Petras Kapiskas
PALAIKO
Bar & Grill
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 TEN EYCK STREET
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174